

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian tarvetta

Satavuotiaan hirsitalon
keittiö uudistui harkitusti

10

Omakotitalon sähköasennukset
vaativat seurantaa

18

YLLÄTÄ TALVI!

OSTA JA VAIHDATA
TALVIRENKAASI
AJOISSA.
Päivitä kesärenkaat
jo valmiiksi kevättä
odottamaan!

Talvi tulee aina
yllättäen ja vauhdilla.

Me Suomen Rengastukussa
olemme valmiina.

Se palveleva rengasliike
Tuusulan sulan alueella!

Nettiajanvaraus!
www.suomenrengastukku.fi

SUOMEN RENGASTUKKU

Suomen Rengastukku Oy
Hiekkamäentie 6 B, 04300 Tuusula
Puhelin 020 792 0820
palvelu@suomenrengastukku.fi

Pauliina välittää LKV Oy

- Kiinteistönvälitys
- Kaupanvahvistukset
- Kauppakirjat
- Arviolausunnot

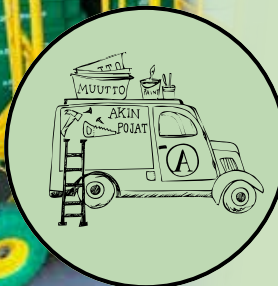
Keskustie 10, Jokela
Kauppalankatu 12, Hyvinkää
puh. 050 320 0262

www.pauliinalkv.fi
[Instagram](#) [Facebook](#) @pauliinalkv

- Muuttolaatikoiden
vuokraus
- Pienet aputyöt

Noutopisteet:
Keskustie 10, Jokela
Urakkakuja 3, Jokela
Kauppalankatu 12, Hyvinkää

puh. 050 555 8843
www.akinpojat.fi
[Instagram](#) [Facebook](#) @akinpojat

TUUS KAIUU OY

www.tuuskaivuu.fi

Kaikki MAANRAKENUSALAN TYÖT ammattitaidolla ja luotettavasti

- Rakennusten pohjatyöt
- Rakennusten pihatyöt
- Rakennusten purkutyöt
- Rakennusten vesi-, viemäri- ja sadevesijärjestelmät taajama ja haja-asutuksen tarpeisiin
- Teiden rakentaminen
- Hiekkojen poistoa
- Tonttien raivaus ja vaikeiden puiden kaato
- Ojien kaivuut ja perkaukset
- Roskalavat
- Lumityöt ja lumen ajot

tuuskaivuu@gmail.com • Puh. 0400 853 259

Kerava, Kilta rt 89 m2

3h,k,kph,s,vh,erill.wc, autokatos.
Rauhallisella sijainnilla päätyvän kadun varrella kodikas ja tilava pohjainen koti yhdessä tasossa hyvin hoidetussa yhtiössä. Aidattu länsipiha. Koulu, päiväkot, terveyskeskus, uimahalli ja lähikaupat puolen km säteellä, juna-asemalle n.km. Sovi esittely! Mh.197565,87 € Vh. 199000€.
Maalarintie 11 C. Etuovi kohde 21410003.
E-luokkaE-2018.
Tied. Merja Pulla 040-5420609.

Järvenpää, Loutti kt 47,2 m2

2h, kk,kph,vh, ransk.parveke.
Keskustan tuntumassa rauhallisella sijainnilla kodikas kaksio. 1.krs -ei maantasalla. Heti vapaa kaupanteosta Kaikki palvelut 5-10 minuutin kävelymatkalla. Sovi esittely! Vuorittie 3 A Mh.106710, 68€Vh.108.000 €.
Etuovi kohde21855214.E-luokka D2018.
Tied. Merja Pulla 040-5420609.

Hyvinkää, Uusikylä mökki 24m2

1h,sauna,kuisti,varasto/kesähuone.
Hyvän tien varrella lähellä Kellokosken Linjamäkeä viehättävä mökki.Rv. 1953.Valoisa ja tilava tontti 6160 m2. Sähkö on ja oma kaivo. Sovi esittely! Mh.89000€. Kellokoskentie 805.
Etuovi kohde 20188687.
Tied. Merja Pulla 040-5420609.

Merja Pulla

p. 040 542 0609
merja.pulla@tophouse.fi
Myyntipäällikkö
LKV,LVV, KiAt, KED,
Kaupanvahvistaja, osakas

TH
TOP HOUSE

Kiinteistönvälityksen asiantuntija
Sibeliuksenkatu 27 LT 2
04400 Järvenpää
www.tophouse.fi

KALUSTOKESKUS OY

VAIHTO- JA ROSKALAVOJEN TOIMITUKSET
WWW.KALUSTOKESKUS.FI

Lavat ovat näppärän kokoisia!
Saa helposti myös ahtaisiin paikkoihin.

Tilaa polttopuut, maa-ainekset yms. kätevästi lavatilauksen yhteydessä. www.kalustokeskus.fi

Nettitilauksista

15€
alennus/tilaus

ERIKOISTARJOUS Kerava,
Tuusula ja Järvenpää alueille!

WWW.KALUSTOKESKUS.FI • 0500 497 654 • info@kalustokeskus.fi

Piharakentaminen
suunnittelusta toteutukseen
- myös salaojaremontit!

- Kivityöt • Istutukset
- Kaivuutyöt • Pihasuunnittelu

Tarhurin Sydän Oy

050 491 3899 | reetta@tarhurinsydan.fi
www.tarhurinsydan.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 2/2024	vko	3
Nro 3/2024	vko	12
Nro 2/2024	vko	23
Nro 3/2024	vko	36
Nro 2/2024	vko	44

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Tuusulan, Järvenpään,
Keravan ja Mäntsälän
taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja
ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten jul-
kaisusääntöjä. Reklamaatiot on
tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen
julkaisemisesta Media Potentia
Oy:lle. Suurin mahdollinen vas-
tuu ilmoituksen julkaisemisessa
sattuneesta virheestä tai poisjää-
misestä sekä sen aiheuttamista
vahingoista on ilmoituksen hinta.
Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu
aineistopäivän jälkeen Media Po-
tentia Oy ei ole velvollinen korvaa-
maan painovirheitä. Ilmoituksesta
lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan.Peruutukset viimeistään
aineistopäivänä. Jos ilmoitus on
ehditty valmistaa ennen peruut-
tusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoi-
tuksen hinnasta.

22

Fiksut
säilytysratkaisut
helpottavat kodin
tavaratulvaa

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Tukilämmitysjärjestelmät
- 10 Keittiöremontti
- 15 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 16 Remontista sopiminen
- 18 Sähköjen kuntotarkastus
- 22 Apua tavarapaljouteen
- 24 Juhlien järjestäminen
- 26 Joulutraditiot
- 29 Lakipalsta
- 30 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Ystävällisiä sanoja on
turha säästellä
– ne voivat pelastaa
jonkun päivän

'Tyhjästä on paha nyhjäistä' – sananlasku nousee elävänä
mieleen tässä vaiheessa vuotta. Hallituksen budjettiriihen
antimina kun muun muassa kotitalousvähennykseen teh-
dään ensi vuonna tuntuvia leikkauksia.

Veronmaksajain Keskusliitto otti asiaan nopeasti kantaa
kyseenalaistaen leikkausten mielekkyyden ja huomauttaen
pudotuksen olevan raju etenkin kotitalous-, hoito- ja hoiva-
työn kohdalla. Nuo palvelut ovat olleet monille ikääntyville
tärkeä apu kotona pärjäämiseen.

Myös Suomen Kotityöpalveluyhdistys kommentoi leikka-
uksen vaikuttavan haitallisesti alan yritysten toimintaan: osa
niistä ennakoi joutuvansa sen myötä lopettamaan toimintan-
sa, osa joutuvansa irtisanomaan henkilöstöä.

Nähtäväksi jää, miten kaavaillut muutokset loppujen lopuk-
si vaikuttavat ihmisten elämään ensi vuonna. Kaikkea kun ei
voi ennakoida. Se on kuitenkin selvää, että tällaisina aikoina
solidaarisuuden ja inhimillisyyden merkitys korostuu.

Hymy tai ystävällinen teko voi olla hallitusohjelmaakin jä-
reämpi tapa vaikuttaa ympäristöön ja ihmisten mielialaan. Ei
siis pihistellä turhaan ystävällisyydestä, kun kohtaamme toi-
siamme arjessa.

Kohteliaisuus ei sentään maksa mitään!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

KISPE Oy
AIDOT
KONESAUMAKATOT
SEKÄ PELTISEPÄN TYÖT

040 513 9092
t.heinonen@kispeoy.fi
www.kispeoy.fi

- Renkaat, vanteet ja asennukset
- Katsastuspalvelu
- Ilmastoinnin täyttöhuolto
- Rengashotelli
- Henkilö- ja pakettiautojen
korjaukset ja huollot

Kellokosken Rengas

Mestarintie 2, 04500 Kellokoski. P. 0400 606 047
kellokoskenrengas@gmail.com | www.kellokoskenrengas.fi

» LYHYESTI

Järjestelmät kuntoon lämmityskautta varten

Valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva muistutti jo syyskuussa, että syksyn tulo voi tuoda nousupaineita sähkön ja kaukolämmön hintaan. Korkeimmillaan hinnat ovat talvella. Tästä seuraa se, että energiansäästötoimenpiteiden kannattavuus paranee talvea kohden kuljettaessa myös palvelukiinteistöissä. Hyvin toimivat laitteet ja järjestelmät eivät tuhlaa energiaa.

– Esimerkiksi huonelämpötilan laskemisen säästövaikutus paranee samaa tahtia, kun hinnat nousevat. Syksyllä säiden viiletyssä kroppa voi kaivata lämmintä huonelämpötilaa, mutta kun väki tottuu viileyteen, voidaan sisälämpötilaa vähitellen hieman alentaa, toteaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tolvasen mielestä järkevää kiinteistön ylläpi-toa on se, että kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta varmistetaan jo syksyn aikana, jolloin talvi ei tuo mukanaan kalliita yllätyksiä, kun laitteet toimivat kuten pitääkin.

– Suosittelen tarkistamaan esimerkiksi hybridilämmityksen automatiikan toiminnan jo ensimmäisillä pikkupakkasilla. Samoin on syytä varmistaa spot-sähköä eli pörssisähköä seuraavan automaation ja tarpeenmukaisen ilmanvaihdon säädön toiminta, Tolvanen muistuttaa.

Sähköä säästyy, kun kulutus joustaa

Energiansäästö on suurissa kiinteistöissä ja toimitiloissa yhä useammin kulutuksen joustamista ja sähkön käytön ajoittamista tai jopa rajoittamista kalliiden valtakunnallisten kulutus-

piikkien aikana. Siksi automaatio-ohjaus ja sen toimivuus ovat tärkeitä, jotta kokonaiskulutuksesta voitaisiin saavuttaa säästöjä. Kalliin sähkön jaksoilla voi vaikka pienentää ilmanvaihdon tehoa hieman tai himmentää valaistusta.

Kulutuspiikkejä syntyy esimerkiksi aamuisin ilmanvaihtokoneiden käynnistyessä samaan aikaan. Koneiden käyntiaikoja kannattaa porrastaa 5–10 minuutin välein, jolloin käynnistyksestä aiheutuva tehopiikki jakautuu tasaisemmin.

Muita vinkkejä syyshuoltoihin

- Patteritermostaattien ja lämmitysverkoston toiminnan testaus hyvissä ajoin. Pattereiden ilmaus tarvittaessa ja lämmitysverkoston tasapainon varmistaminen. Muista myös ilmanvaihdon lämmitysverkoston tarkastus.

- Lämmitetään tiloja tarpeeseen, tilakohtaiset lämpötilasuositukset huomioiden.

- Tyhjiä tiloja ei tarvitse turhaan lämmittää. Niissä noin 16 celsiusastetta riittää.

- Ilmanvaihdon suodattimien vaihdot ja asetusarvojen varmistukset

- Siitepölykauden jälkeen on hyvä vaihtaa suodattimet. Puhtaan sisäilman lisäksi varmistetaan, että paine-ero suodattimen yli on kohdillaan. Suuri paine-ero lisää puhallustehon tarvetta, joka puolestaan näkyy lisääntyneenä sähkön kulutuksena.

- Sisäänpuhallusilman lämpötila muutaman asteen haluttua huonelämpötilaa pienempi (pl. ilmalämmitteiset kohteet). Rakennusten peruslämmön pitää tulla lämmitysverkoston kautta, ei ilmanvaihtoverkoston kautta.

- Sähköisten lämmitysten säätöjen toiminnan testaus ja asetusarvojen tarkistus

- Hyvä testata ja tarkistaa säännöllisesti toiminta, sähkölämmitysten säätöjen ollessa epäkunnossa voi lämmityksestä muodostua nopeasti suuret lisäkustannukset.

- Kaukolämmön tehopiikkien minimointi automaation avulla ja tehomaksujen pienentäminen

- Jos kaukolämmön perusmaksu muodostuu maksimitehon perusteella, kannattaa kulutuspiikkejä rajoittaa automaation avulla ennakoimalla lämmöntarvetta tai rajoittamalla hetkellisesti tiettyjen tilojen lämmitystä.

Freepik

Veronmaksajien Keskusliitto kritisoi kotitalousvähennyksen leikkausta

Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** otti syyskuussa tuoreeltaan kantaa hallituksen budjettiriihen veroratkaisuihin, joita hän piti monilta osin ongelmallisina.

– Ansiotulojen verotuksen progression jyrkentäminen entisestään, kotitalousvähennyksen raju leikkaus sekä eläkkeensaajien tuplairaippavero vievät kaikki verotusta väärään suuntaan.

Budjettiriihen veroratkaisut ja palkansaajamaksujen muutokset jyrkentävät palkkaverotuksen progressiota vuonna 2025. Pienipalkkaisen 2000 euroa ansaitsevan verotus kevenee ensi vuonna 0,3 prosenttiyksikköä. Keskituloi-

sen 4000 euroa kuukaudessa tienaa-
van palkansaajan verotus puolestaan kiristyy hieman,

0,1 prosenttiyksikköä. Hyväpalkkaisten verotus kiristyy sen sijaan selvästi. Suurimmillaan kiristys on 9000 euron kuukausituloilla 0,8 prosenttiyksikköä.

Progression jyrkentäminen aiheutuu veronkevennysten suuntaamisesta pienituloisille sekä toisaalta valtion tuloveroasteikon normaali indeksitarkistusten perumisesta kahdessa ylimmässä tuloluokassa.

– Ansiotulojen verotuksen progressio on jo valmiiksi erityisen ankaraa Suomessa, eikä sitä pitäisi ainakaan entisestään jyrkentää.

Kotitalousvähennyksen leikkaus osuu hoiva- ja hoitopalveluihin

Budjettiriihen kummallisimpana veroratkaisu-

na Lehtinen pitää rajua leikkausta kotitalousvähennykseen. Suurin alennus on tulossa tavanomaisista kotitalous-, hoiva- ja hoitopalveluista saataviin vähennyksiin. Esimerkiksi 1000 euron hoivatyöstä saatu vähennys alenee 500 eurosta vain 200 euroon ensi vuonna.

– Hoito- ja hoivatyön kotitalousvähennyksestä aiotaan leikata jopa yli puolet ensi vuonna. Tämä on kohtuutonta ja myös vastuutonta tilanteessa, jossa julkisten sote-palvelujen tuotanto ja rahoitus ovat kasvavan paineen alla, Lehtinen toteaa.

– Kotitalousvähennyksen avulla hankitut palvelut ovat mahdollistaneet muun muassa monien ikääntyvien kansalaisten pärjäämisen pidempään kotona.

Kaapin perällä pölyttyy useimmiten vohvelirauta

Ruoanvalmistukseen ja säilöntään tarvittavia tarvikkeita valmistava suomalainen Fredman selvitti, mitä kodin pienkoneita omistetaan, mitä käytetään eniten ja mitkä pölyttyvät kaapin perällä. Elokuussa 2024 teetettyyn kyselytutkimukseen vastasi 1000 suomalaista.

Kyselystä kävi ilmi, että liki minkä tahansa suomalaiskodin keittiöstä löytyy mikroaaltouuni ja kahvinkeitin. Mikro on 96 prosentilla ja kahvinkeitin 90 prosentilla. Kahvikoneen omistaa vajaa neljännes suomalaisista ja kahvimylly löytyy vain 16 prosentilla vastaajista. Vedenkeitimen omistaa 83 prosenttia, mutta kolmannes käyttää sitä vain pari kertaa vuodessa.

Kahvinkeitin ei pääse pöydällä pölyttymään. Suodatinkahvia keittää joka päivä 73 prosenttia suomalaisista. Kahvikoneella juoman valmistaa 12 prosenttia vastaajista. Kahvimyllyn käyttö on jo liki harvinaisuus. Sitä pyörittää päivittäin kolme prosenttia vastaajista.

– Me suomalaiset olemme suodatinkahvikansaa, eikä siihen ole muutosta näköpiirissä. Uskon, että valtaosalla nuorista, jotka näin syksyn

kynnyksellä muuttuvat ensimmäiseen omaan kotiin, kahvinkeitin on niitä ensimmäisiä hankintoja, ainoana Suomessa suodatinpusseja valmistavan Fredmanin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Sara Hokkanen** avaa kyselyn tuloksia.

Liki puolet vastaajista (46 %) omistaa vohveliraudan, mutta sen kohtalona on jäädä useimmin kaapin perälle pölyttymään. Näin tapahtuu 15 prosentille vastaajista.

– Kolmannes käyttää rautaa muutaman kerran vuodessa. Muita harvoin käytettyjä laitteita ovat tutkimuksen mukaan myös voileipägrilli, yleiskone ja hieman yllättäen myös vatkain ja blender, Hokkanen kertoo.

Päivittäin käytetyt kodin pienkoneet top 5

1. Mikroaaltouuni
2. Kahvinkeitin
3. Vedenkeitin
4. Leivänpaahdin
5. Airfryer

- Useimmiten kaapin perällä pölyttyvät kodin pienkoneet top 5**
1. Vohvelirauta
 2. Voileipägrilli / Soda stream/blender (jaettu 2. sija)
 3. Yleiskone / Mehulinko (jaettu 3. sija)
 4. Vatkain
 5. Leivänpaahdin
- Vähiten omistettut kodin pienkoneet top 5**
1. Popcornkone
 2. Jäätelökone
 3. Leipäkone / Munankeitin (jaettu 3. sija)
 4. Kahvimylly
 5. Mehulinko/mehupuristin

Oletko vaihtamassa öljylämmityksen fossiilittomaan vaihtoehtoon? Vielä vuosi aikaa toteuttaa remontti ELY-keskuksen avustuksella

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan ELY-keskus tiedottivat elokuun lopulla, että öljylämmityksestä luopuville pientalojen omistajille myönnetään vielä toistaiseksi 2 500 ja 4 000 euron avustuksia. Hankkeiden on kuitenkin oltava kokonaan valmiita 31.8.2025 mennessä.

– Siirtymä fossiilisista puhtaisiin lämmitys-
muotoihin etenee hyvin, mutta vielä on työtä jäljellä. Öljykattiloiden korvaamisella luodaan myös työtä Suomeen. Avustukset kotitalouksille ovat olleet suosittuja ja lämmitysremontti on tehty jo monessa kodissa. Avustusta jaetaan viimeistä vuotta, joten remonttia suunnittelevien kannattaa ryhtyä toimeen nyt, sanoo ympäristö- ja ilmastoministeri **Kai Mykkänen**.

Avustusta voidaan myöntää yksityishenkilöille tai kuolinpesille öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä uuden lämmitysjärjestelmän hankkimiseen silloin, kun pientalo on ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avus-

tuksen saamiseksi öljylämmitysjärjestelmä tulee poistaa kokonaan säiliöineen. Yhteen remonttiin voi saada vain avustuksen tai kotitalousvähennyksen.

– Nyt on hyvä hetki tarttua toimeen, jos lämmitysjärjestelmän vaihto on ajankohtaista vuoden sisällä, sillä avustuspäätöstä, laitteita ja asennusta voi joutua odottelemaan tovin. Avustusta kannattaa kuitenkin hakea vain, jos remontti on todella toteutumassa määrääjässä, jotta käsittely ei ruuhkaudu ja mahdollisimman moni hankkeen toteuttaja saa avustuksen. Tällä hetkellä annamme avustuspäätöksen noin kolmessa kuukaudessa hakemuksen jättämisestä, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Hakemus kannattaa tehdä sähköisesti ja sen käsittely on sujuvaa, kun mukana on heti kaikki tarvittavat liitteet. Hakemukseen tarvitaan vähintään urakoitsijan tekemä tarjous tai muu suunnitelma remontista sekä valta-

kirjat kiinteistön muilta omistajilta, esimerkiksi puolisolta.

Remontteja tehty pian 27 000

Avustusta on hakenut pian 34 000 pientalon omistajaa. ELY-keskus on tehnyt lähes 33 000 avustuspäätöstä, joista 87 % on ollut myönteisiä. Avustus maksetaan vasta remontin toteuttamisen jälkeen, ja tähän mennessä tukea on maksettu lähes 27 000 remontin toteuttaneelle hakijalle.

Hakijoista 70 % on ilmoittanut vaihtavansa fossiilisen lämmityksen vesi-ilmalämpöpumppuun, 19 % on ollut vaihtamassa maalämpöön ja 8 % kaukolämpöön. Pieni osuus hakijoista on päätnyt muihin ratkaisuihin, kuten sähkölämmitykseen, jota on täydennetty usein ilmalämpöpumpulla.

Vastaavanlaista avustusta voi hakea myös maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustus on myönnetty yli 1 100 kaasulämmityksen vaihtajalle.

Tulisijan käyttö on hyvä keino pienentää energialaskua ja antaa turvaa sähkökatkojen ja päälämmitysjärjestelmän toimintahäiriöiden varalta.

Teksti: Elina Salmi

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian määrää

Kalliin energian aikana moni omakotiasuja tuskailee ostoenergian hinnan kanssa. Kustannuksiin voi vaikuttaa käyttämällä erilaisia täydentäviä lämmitysjärjestelmiä.

Täydentäviä lämmitysjärjestelmiä ovat muun muassa tulisijat, ilmalämpöpumput ja aurinkolämpö. Koko talon lämmitykseen ei mikään niistä sovellu yksinään, mutta oikein käytettynä niillä voi pienentää reippaastikin ostoenergian tarvetta.

Suomalaiset kodit, koulut ja konttorit ovat lämmenneet puulla vuosisatojen ajan ja nykyäänkin lähes jokaiseen uuteen taloon asennetaan jonkinlainen tulisija. Useimmiten se on varaava

takka. Oikein mitoitettulla, varaavalla tulisijalla voi parhaimmillaan tuottaa jopa kolmanneksen koko talon lämmitystarpeesta. Lisäksi sellainen on hyvä olla olemassa jo huoltovarmuuden takia, jotta sähkökatkojen tai pääjärjestelmän toimintahäiriöiden aikana talon pystyy pitämään lämpimänä takan tai vastaavan avulla.

Parhaan tuloksen saa aikaan massiivisilla, varaavilla tulisijoilla. Sellaisen rakenteisiin varautuva lämpö siirtyy huonetiloihin pienellä teholla

pitkän ajan kuluessa eikä huonelämpötila nouse liian korkeaksi. Erityisen järkevää puun polttaminen on sähkölämmitteisessä talossa ja kovien pakkasten aikaan. Jos polttopuun saa vielä ilmaiseksi esimerkiksi omasta metsästä pienenee ostettavan lämmitysenergian tarve entisestään.

Pellettitakka on kevyt ja vaivaton

Myös pellettitakka sopii hyvin sähkölämmityksen

tueksi. Se tarvitsee hormin lisäksi sähköliittynän, koska siinä on puhaltimet palamisilmalle ja lämmitylle ilmalle. Lisäksi pellettejä syöttävä automatiikka käyttää sähköä. Käytössä pellettitakka on varsin huoleton, sillä siinä on automaattisytytys ja säiliöön mahtuu usean päivän pellettitarve.

Hyvä puoli pellettitakassa on myös se, että lämmitystehoa voi säätää. Takan tuottama lämpö siirtyy huonetilaan puhaltimilla ja joihinkin takkoihin voidaan liittää termostaatti, joka ohjaa lämmitystä huoneilman lämpötilan mukaan.

Pellettitakka on kevyt eikä vaadi järeää perustusta kuten tavallinen takka. Markkinoilla on myös malleja, jotka siirtävät lämmön vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään tai malleja, joissa lämpö voidaan siirtää useampaan huonetilaan ilmakehää pitkin.

Ilmalämpöpumppu voi pienentää energialaskun jopa puoleen

Ilmalämpöpumppu on erittäin hyvä vaihtoehto sähkölämmitteisen talon tukilämmitysjärjestelmäksi, sillä parhaimmillaan se vähentää ostosähkön tarvetta tyypillisesti 30–60 prosenttia. Yhdistettynä puilla lämmittämiseen säästö on vieläkin suurempi. Ilmalämpöpumppua voi käyttää kuumaan vuodenaikaan sisäilman viilentämiseen.

Ilmalämpöpumppu siirtää lämpöenergiaa ulkoilmasta ja luovuttaa sen suoraan huoneilmaan. Järjestelmä koostuu ulkoyksiköstä, joka ottaa lämpöä ulkoyksikön läpi kierrätettävästä ulkoilmasta. Lämpö siirtyy sisäyksikköön kylmäaineen välityksellä.

Markkinoilla on ilmalämpöpumppuja, joissa yhteen ulkoyksikköön voidaan liittää useampia sisäyksiköitä. Jokainen huonetoila tarvitsee käytännössä oman sisäyksikön, sillä ilmalämpöpumppu lämmittää tai haluttaessa jäähdyttää vain sitä tilaa, johon se on asennettu.

Ilmalämpöpumpun tuottaman lämmön määrä riippuu ulkoilman lämpötilasta, ja parhaimmillaan se on nollakelillä tai pikkupakkasilla. Pakkasan kiristyessä laitteen hyötysuhde laskee ja se tuottaa vähemmän lämpöä. Toki viime vuosina ilmalämpöpumppujen suorituskyky on parantunut ja laadukkailla laitteilla voidaan saada merkittävästi lämpöä vielä silloinkin, kun pakkas huitelee -25 asteessa.

Ilmalämpöpumpun etuja ovat edullinen hankintahinta ja helppo käytettävyys. Tehokkaimmin ilmalämpöpumpulla syntyy säästöä, kun säätää sähkötattereiden termostaattit 4–5 astetta ilmalämpöpumpun säätöä alemmaksi. Silloin hyötysuhteellaan tehokas pumppu kantaa päävastuun lämmityksestä ja patterit ottavat vastuun vasta sitten, kun ulkoilma muuttuu liian kipeäksi.

Auringosta sähköä ja lämpöä

Viime vuosina on omakotitaloissakin löydetty aurinkoenergian hyödyt – ja hyvä niin, sillä auringosta saadaan meidän leveysasteillamme yllättävän paljon energiaa. Aurinkoenergian hyödyntäminen on mahdollista helmikuun alusta marraskuuhun saakka. Auringosta voi kerätä lämpöä lämpöä aurinkokeräajillä ja sähköä aurinkopaneeleilla. Aurinkoenergian plussapuolia ovat vähäiset käyttökustannukset, päästöttömyys ja uusiutuvuus.

Aurinkosähköjärjestelmällä saadaan sähkö myös sinne, missä sähköverkkoon liittyminen ei muuten ole mahdollista. Sellaisia kohteita ovat esimerkiksi kesämökit, tunturialueet, veneet ja saaristo-kohteet. Viime vuosina aurinkosähkön käyttö on yleistynyt myös pientaloissa. Oikein mitoitettua aurinkosähköjärjestelmän avulla voidaan huolehtia muun sähkönkäytön lisäksi myös ainakin osasta sähkölämmitystä, mutta ainoaksi lämmitysmuodoksi se ei riitä.

Aurinkopaneelit siis muuttavat auringon energi-

Kiinteistönvälitys Pirjo Weber Oy
Honkatie 7, Järvenpää
www.pirjoweber.fi

Paikallisesti ja ammattitaidolla!

Kun olette myymässä asuntoanne, ottakaa yhteyttä.

Yksityisyrittäjänä tarjoan Teille yksilöllistä, luotettavaa ja joustavaa palvelua.

Asiakkaillani ja minulla on yhteinen tavoite - asunnon ammattitaitoinen ja onnistunut myynti.

pw@pirjoweber.fi | 050 342 8002

Kattila-arinat, Kiuasarinat, Pystyuuni takka, Takkasydän arinat ja Kamiina-arinat, ym.

Joka vuodenaikaan jokaiseen tulisijaan energiatehokas Aalto-Arina!

- Puut syttyvät paremmin
- Tehokkaampi palotapahtuma
- Puhtaammat savukaasut
- Puun säästö 15-30 %

Valmistus ja myynti:
Metalliteknikka Hannu Laajala
www.aaltoarina.fi, arinatilaus@aaltoarina.fi

PÄIVITÄ TULISIJASI AALTO-ARINALLA
www.aaltoarina.fi P. 040 543 8706

ILMALÄMPÖPUMPPUJEN ASENNUS AVAIMET KÄTEEN -PALVELUNA

Ilmalämpöpumppu asennettuna

MYÖS OSAMAKSULLA ALK. 85€ / KK!

virallinen rahoituskumppani Osuuspankki

Energiatehokas ilmalämpöpumppu on kustannustehokas hankinta, suoraan sähkölämmitykseen verrattuna **VOIT SÄÄSTÄÄ KOTISI SÄHKÖLASKUSSA JOPA TUHANSIA EUROJA VUODESSA!**

Ota siis yhteyttä ja hanki meiltä ilmalämpöpumppu nyt helposti!

INVESTOINNIN TAKAISINMAKSU USEIN ALLE 2 VUOTTA!

JTK-Sähkö Oy
Jani Korttila
Puh. 0500-511 533
jani@jtk-sahko.fi | www.jtk-sahko.fi

Panasonic
elfin
Sähkösästä osuuttomasti

**SUOMEN
PAKKASLÄMPÖ**

www.pakkaslampo.fi

VARASTOSTA LÖYTYVÄ ILMALÄMPÖPUMPPU ASENNETTUNA ALLE VIIKOSSA!

Suomen Pakkaslämpö Oy on pääkaupunkiseudulla toimiva kylmä- ja lämpölaitteiden asiantuntija, joka on asentanut ilmalämpöpumppuja alueella yli viiden vuoden ajan.

KARI TOIVONEN

050 079 4319

info@pakkaslampo.fi

GREE

TOSHIBA

DAIKIN

**mitsubishi
ELECTRIC**

MEILLÄ ON JO YLI 500 TYYTYVÄISTÄ ASIAKASTA!

an sähköksi, kun taas aurinkokeräimet muuttavat sen lämmöksi.

Aurinkokeräimet ottavat talteen auringon lämpöä ja siirtävät sen joko käyttöveden tai koko talon lämmitykseen. Yleisimmin aurinkolämpöä käytetään lämpimän käyttöveden valmistukseen, mutta suuremman hyödyn saa liittämällä aurinkokerääjät myös vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään.

Aurinkolämpöjärjestelmä koostuu aurinkokeräimistä, varaajasta, pumppu- ja ohjausyksiköstä sekä putkistosta. Aurinkokeräimet ottavat auringon säteilyenergiaa putkistossa kiertävään jäätymättömään liuokseen, joka siirtää edelleen auringon lämmittämän nesteen varaajaan.

Jos omakotitalossa on tarkoitus lämmittää käyttövesi aurinkokeräinten avulla, riittää laskennalliseksi keräinalaksi henkilömäärästä riippuen 4–8 neliötä. Jos on tarkoitus hyödyntää aurinkolämpöä myös tilojen lämmitykseen, on sopiva määrä 8–12 keräinneliötä.

Aurinkolämmöllä voidaan tuottaa noin puolet lämpimän käyttöveden valmistamiseen tarvittavasta energiasta. Jos aurinkokerääjät on kytketty lämmitysjärjestelmään, voidaan aurinkolämmöllä tuottaa jopa 25–35 prosenttia lämmitystarpeesta. Matala- ja passiivien energitaloissa osuus on suurempi johtuen pienemmästä lämmitystarpeesta.

Aurinkolämmön merkitys ja kiinnostus sitä kohtaan kasvaa koko ajan. Keskeisenä haasteena Suomessa on talven lämmityskausi, jolloin aurinkolämmön määrä on minimaalinen. ■

Lähde: motiva.fi, vattenfall.fi

Nuohousta

30. Vuoden
Ammattikokemuksella!

Kimmo Sirén / valtuutettu hormitarkastaja, paloturvamestari
Nuohoojamestari vuodesta 1994
kimmo.siren@nuohoojat.fi

Vantaan nuohous ja ilmastointi K. Sirén Oy
p. 0400 992 162 (toimisto, arkisin klo 08:00 - 16:00)
Laurintie 4, 01420 Vantaa

Laskuri opastaa lämmitystapojen vertailussa

Valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva Oy:n sivuilta löytyy pientalojen lämmitystapojen vertailulaskuri, joka auttaa eri lämmitystapojen ja niiden kustannusten vertailussa. Laskuri löytyy osoitteesta <https://lammitysvertailu.eneuvonta.fi/>.

Laskurin tarkoituksena on tarjota puolueetonta ja vertailukelpoista tietoa eri lämmitystavoista sekä niiden kustannuksista. Tavoitteena on myös antaa kokonaisvaltaista tietoa lämmitystavoista yksittäisten laitteiden tai järjestelmän osien sijaan.

Kustannustietojen ohella laskuri tarjoaa kuvauksia eri lämmitystapojen ominaisuuksista. Laskurin ensisijainen kohderyhmä ovat uusien pientalojen rakentajat ja vanhojen talojen remontoijat. Annetut ohjearvot on suunnattu pientaloille ja esitetyt tiedot on tehty vastaamaan uusien pientalojen lämmitystapojen keskimääräisiä kustannuksia ja toiminta-arvoja. Laskuria voidaan kuitenkin periaatteessa käyttää myös muunkin kokoisille ja

tyyppisille rakennuksille.

Laskurissa on huomioitu pientalojen yleisimpiä pää- ja tukilämmitystapoja. Laskurin käyttö aloitetaan valitsemalla päälämmitystapa, jonka lisäksi voidaan valita mahdollisia täydentäviä tukilämmityksiä. Laskuri ottaa mukaan tarkasteluun sekä päälämmitystavan yksinään että valittujen tukilämmitysten kanssa, jolloin voidaan paremmin vertailla kuinka suuri lisähyöty tukilämmityksistä saadaan.

Lämmitystapojen investoinnit tehdään jopa kymmeniksi vuosiksi eteenpäin. Tämän vuoksi laskurissa on pyritty mahdollistamaan myös tulevaisuuden energiahintojen kehityksen huomioon ottaminen. Tämä tehdään laskemalla tulevien vuosien energiakustannuksia arvioitujen energiahintojen nousuvauhdin mukaan (prosenttia vuodessa). Energiahintojen nousuvauhdin oletusarvoina laskurissa käytetään tilastoihin perustuvia arvoja eri energiamuotojen hintojen kehityksestä viimeisen 10 vuoden ajalta.

Laskurin tekijät ja taustaa

Laskurin tekemisestä ovat vastanneet Keski-Suomen Energiatoimisto (www.kesto.fi) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu (www.jamk.fi) ja se on tehty Motiva Oy:n tilauksesta ja ohjauksessa kuluttajien energianeuvonnan käyttöön. Laskurin internet-toteutuksesta vastaa Atlantis Consulting Oy.

Lämmityslaskurin kehitystyön pohjana on toiminut JAMK:n, Jyväskylä Innovation Oy:n ja VTT:n toimesta tehty Heating Tool -laskuri, joka laadittiin osana EU:n IEE-ohjelman BioHousing-hanketta. ■

Takkamestarit Kohonen Oy

Myyntinäyttely Espoon Suomenojalla, Suomalaisentie 1-3. Puhelin: 09-881 34 64
Avoinna ma-to 10-17, pe 10-16
antti.kohonen@takkamestarit.eu www.takkamestarit.eu

Avotakka ennen takkasydäntä

Jøtul I620 FL

Avotakka takkasydämen asennuksen jälkeen

Tee sinäkin itsellesi ja naapureillesi ekoteko, samalla säästät energiaa ja selvää rahaa!

Käyttämättömät avotakat varaavaksi takaksi Takkamestareiden valurautaisella sydämellä.

Avotakka on lämmityslaitteena hyödytön ja tuottaa suuren määrän vaarallisia hiukkaspäästöjä. Avotakassa ilmaa kuluu pahimmillaan jopa yli 100m³ / poltettu puukilo. Tämä tarkoittaa, että hormin kautta poistuu täysin turhaan järkyttävä määrä lämmintä ilmaa, jonka talon päälämmitysjärjestelmä on lämmittänyt. Usein vielä tämä avotakan käyttämä suuri ilmamäärä korvataan kylmällä ulkoilmalla ilmanottoaukoista ja talon vuotokohdista. Tämä aiheuttaa pahimmassa tapauksessa jopa kosteusongelmia talon rakenteisiin.

MITTAA avotakkasi pesän mitat: korkeus, leveys, syvyys, **OTA VALOKUVA** takasta ja laita meiliä tai tule käymään.

KATSOTAAN YHDESSÄ teille sopiva vaihtoehto, jolla teemme avotakastanne ekologisen ja erinomaisen lämmityslaitteen, joka varaa myös lämpöä ja nostaa asuntonne arvoa enemmän kuin mitä se maksaa.

SÄÄSTÄTTE RAHAA merkittävästi, tämä työ maksaa itsensä takaisin nopeasti!

Mallistomme on nähtävillä kotisivuiltamme.

- Laadukasta ja turvallista tulisijarakentamista jo vuodesta 1995 -

Vanhan puusepäntalon lempeä tunnelma houkutteli aikanaan arkkitehti Salla Paakkunaisen puolisoineen muuttamaan kaupungista keskelle pälkäneläistä perinnemaisemaa.

Teksti ja kuvat: Ulla Sirén

Puusepäntalon keittiö elää juurillaan

Keittiö on kodin sydän, on tapana sanoa. Sinne keskittyvät perheen ruokahuolto, puhtaanapito, elintarvikkeiden säilytys ja usein myös jätteiden lajittelu. Kaiken ei silti tarvitse näyttää samalta kuin sisustuslehdissä ja asuntomessuilla. Kodin sydän on parhaimmillaan, kun se saa sykkiä omaan tahtiinsa.

PUHALLUSVILLAA!

UUDENMAAN
PUHALLUSVILLA

PYYDÄ EDULLINEN TARJOUS:
Uudenmaan Puhallusvilla Oy
Kaskitie 32, Järvenpää, p. 050 309 9695
info@uudenmaanpuhallusvilla.fi
www.uudenmaanpuhallusvilla.fi

Kun tamperelainen arkkitehti **Salla Paakkunainen** ja hänen miehensä ensimmäisen kerran tulivat katsomaan nykyistä kotiaan Pälkäneen kirkonkylässä, he tiesivät jo samalla käynnillä jäävänsä siihen asumaan.

Kylälaisten keskuudessa Veikkalan talona tunnettu pieni punainen hirsirunkoinen rakennus sijaitsee idyllisellä paikalla keskellä ikivanhaa, jo keskiajalla olemassa ollutta ryhmäkylää. Tontti on lohkaistu viereisestä tilasta, eikä kiinteistöön ole koskaan kuulunut omaa viljelysmaata. Asettuna oli aikanaan puuseppiä, paikallisesti tunnettuja ja arvostettuja käsityöläisiä.

Myyjä määritteli talon ”puolialkeelliseksi vapaa-ajan taloksi”, mikä kuvasi osuvasti melko kolhiintunutta, vuosikymmenten

taakse unohtunutta asuntoa. Keittiö riitti juuri palvelemaan satunnaisesti poikkeavaa kesäasukasta, mutta vakituisen asunnon tarpeet täyttääkseen se vaati perusteellisen remontin.

Talo oli silti kaikessa kuhmuisuudessaan niin viehättävä ja oman kodin tuntuinen, että Paakkunaiset eivät voineet luopua siitä. Kaupat tehtiin ja pu-nainen tupa sai uuden elämän – ja maakellarin. Hieman hobittikoloa muistuttava kellari on arkkitehtipariskunnan oma luomus, mutta sen tarina on kerrottava erikseen.

Yhdessä olemisen paikka

Salla Paakkunainen toteaa, että keittiöt ovat 2000-luvun arkkitehtuurissa palanneet vanhoille juurilleen. Entisaikaan keittiö tai tupa oli perheen arkihuone, jossa valmistettiin ruokaa ja leivottiin, mutta lisäksi siellä tehtiin kaikkea muutakin elämään kuuluvaa: aherrettiin puhdetöissä, tarinoitiin tai vaikka harjoiteltiin tavaamista. Nykyisin uusissa asunnoissa suositaan jälleen ratkaisua, jossa keittiökalusteet sijoitetaan oleskelutilojen yhteyteen, eikä ruoanlaittajaa jätetä ovien taakse erilleen muun väen touhuista.

Välillä elettiin monta vuosikymmentä erilliskeittiöiden ja keittokomerojen aikaa, mutta puuseppä Veikkalan taloon se muoti ei koskaan ehtinyt. Paakkunaisten kodin koko toinen pääty on aikanaan ollut yhtenäisen avara tupa leivinuuneineen ja kolmeen suuntaan antavine ikkunoineen. Arkkitehtipari halusi säilyttää tilan sellaisenaan, vaikka yksi elintasouudistus onkin lohkaissut tuvasta kulman.

- 1970-luvulla eteisen yhteyteen on rakennettu wc-tila, jolloin keittiöstä on tullut L-kirjaimen muotoinen, siivellinen. Pohjaratkaisu on hyvä näinkin, koska yhtenäinen kolmi-ikkunainen tupaosuus on yhä olemassa, ja keittiökalusteille jää oma siipensä, Salla Paakkunainen sanoo.

Paakkunaisten keittiössä on pirttikalusto, niin kuin siellä luultavasti on ollut alusta asti. Toisessa päässä on sohvaryhmä ja televisio. Kodin arkielämä keskittyy tupaan, niin kuin aina ennenkin.

Remontti voi paljastaa yllätyksiä

Vanhan keittiön remontoinnissa on paljon pakollista huomioitavaa. Vesijohdot, putket ja sähkötyöt ovat vaatineet erilaisia läpivientejä, joita on tehty oman aikakautensa tavalla. Nykyään sähkö- ja lvi-töihin tarvitaan yleensä vähintään toimenpidelupa, ja lisäksi sekä laitteiden että asentajien täytyy täyttää tietyt lain vaatimukset. Kun järjestelmiä uusitaan, voi paljastua yllättäviä ratkaisuja, jotka eivät vastaa nykyaikaa, ja kustannukset saattavat nousta odottamattoman korkeiksi.

- Keittiön perusteellinen uudistaminen on kallis ja vaativa työ. Se voi tulla jopa kalliimmaksi, kuin koko talon arvo on, joten kannattaa pysähtyä ensin tarkoin miettimään, mihin ryhtyy, Salla Paakkunainen muistuttaa.

Hän kehottaa keittiöremonttia suunnittelevia hida-stamaan tahtia alussa, vaikka mieli palaisi uudistusten pariin. Lopputulos luultavasti paranee, jos malttaa jonkin aikaa tuumaila.

- Itse aloittaisin kodin pohjapiirustuksesta, isoista mitoista. On tärkeää mitata keittiö huolellisesti, sillä vanha mitoitus ei aina riitä kaikkeen toivottuun. Keittiöt eivät ennen olleet läheskään yhtä laajasti varusteltuja kuin nykyään, hän selittää.

Omilla vai talon ehdoilla

Tärkein kysymys on tietysti, mistä haaveillaan. Omat tarpeet ja toiveet ovat koko remontin lähtökohta. Mutta joskus täytyy valita myös ne asiat, joista tingitään.

- Usein toivotaan esimerkiksi pitkää työtasoa ikkunan alle, mutta sellainen voi olla vaikea toteuttaa tilaan, johon ei ole alun perin suunniteltu työtasoa lainkaan, Paakkunainen kertoo.

Kruunun Kirppis
Santaniitynkatu 5, Kerava

Pöytävuokra
35€ / vko
60€ / 2vko

All Inclusive -paketti
Aloitusmaksu 10€ + 50%
provisio kokonaismyynnistä.
Myyntijakso 2 viikkoa.

Aukioloajat:
Ma 10-19
ti-pe 10-18
la-su 10-15

P. 050 4471 712 • www.kruununkirppis.fi • Facebook: Kruunun kirppis

RADONKORJAUKSET
- EROON RADONISTA
AVAIMET KÄTEEN
RATKAISUILLA

**SUOMEN
RADONKESKUS**

INFO@SUOMENRADONKESKUS.FI

KATSO LISÄÄ WWW.SUOMENRADONKESKUS.FI

Keittiön pintaremontit

- Ovien maalaus
- Uudet irto-ovet
- Tasot
- Ym.

050 583 0301
www.ovimaalaamo.fi
04300 Tuusula

**PURKUTYÖT JA
PURKUJÄTTEIDE KÄSITTELY**
ammannattitaidolla
Pyydä tarjous! Kari: 0449802993
oshkone@gmail.com | www.oshkone.com

PURKUJÄTTEEN VASTAANOTTO
Yksityishenkilöt 20€ peräkärri
Hylätyntavaran Tori:
kierratyspuisto.finrukauppa.fi
Pajakatu 4 Riihimäki
Avoinna ma-to 7-17, pe 7-14

LVI-HUOLTO & LVI-ASENNUKSET

**DAIKIN LÄMPÖPUMPUT
NOPEALLA TOIMITUKSELLA!**

LVI-Vesalainen Oy
Riihenmäentie 5, 04600 Mäntsälä
www.lvi-vesalainen.fi • 019 6871 611
toimisto@lvi-vesalainen.fi

**OTA
YHTEYTTÄ!**

Hänen omassa keittiössään työtaso muodostaa saarekkeen, joka samalla rajaa keittiön ruoanlaittopuolen oleskelutilasta. Kuten vanhoissa taloissa usein, Paakkunaisten talossa ikkunat ovat niin matalalla, että oikean korkuinen taso osuisi ikkunan eteen.

– Ikkunaa on kyllä mahdollista pienentää, jos se sopii talon julkisivuun – olen suunnitellut työssäni sellaisia-kin ratkaisuja. Itse en halunnut ryhtyä muuttamaan talomme alkuperäisiä kuusiruutuisia ikkunoita enkä vähentämään luonnonvaloa, josta saamme nauttia, Salla Paakkunainen kertoo.

Sisustus aikakauden mukaan

Sisustustyylin, värien ja pintamateriaalien valinta on oman keittiön suunnittelun hauskin osa, koska ei tarvitse miettiä lakeja eikä lupia. Erityisesti vanhassa talossa luovuus ja omaleimaisuus saavat puhjeta kukkaan. Paakkunaisten keittiössä suunnittelun lähtökohtana ovat olleet talon ikä ja historia. Elämän rosoisuus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

– Tämä on yli satavuotias käsityöläiskoti, joten halusimme valita sitä mukai-

levan värimaailman ja materiaalit, Salla Paakkunainen kertoo.

Keittiön kaapisto on hänen miehensä suunnittelema ja omin käsin rakentama. Kaappien ovet ovat puunväriset, ja niissä on veistetty koristekuvio. Kaapiston yläosa on tarkoituksellisesti suunniteltu viistoksi jotta viereisestä ikkunasta tuleva valo yltäisi mahdollisimman pitkälle.

Kodinkoneet on sijoitettu kaapistoon siten, että vieras ei sisään astuessaan näe, että keittiössä olisi esimerkiksi jääkaappia ollenkaan. Laitteiden valkoiset kyljet eivät näyttäneet sopivan kokonaisuuteen, eikä valkoinen väri muutenkaan, joten ne piilotettiin. Jätteiden lajitteluun on myös varattu nykyajan vaatimukset täyttävä iso ja helppokäyttöinen tila, mutta sekin peittyy yhdenmukaisen oven taakse.

Kalusteita myös kierrätyksestä

Tiski- ja työtasojen materiaaliksi valikoitui teräs.

– Teräs kestää kovaa työntekoa, ja se helppo pitää puhtaana. Sitä on käytetty

suomalaisissa kodeissa jo kauan, joten se sopi meidän tyyliimme, Salla Paakkunainen perustelee.

Hän pohtii, että nykyisin tasoissa suositettu kivi olisi ollut työläiskeittiöön liian suurellinen, laminaatti aikakauteen täysin sopimaton ja puu helposti kuluva. Teräksisen tason alle mahtuu kokas sähköuuni sekä liikuteltava laatikosto, jonka puupintaa voi käyttää toisena, matalampana työtasona. Liikuteltavat osat lisäävät muuntelun mahdollisuutta, kun tilaa on niukasti.

Mikäli ei tavoittele sisustuslehtien silmänvalkoista keittiöunelmaa, voi kalusteita hankkia kierrätyksestä, samoin lattialautoja, seinäpaneeleja, jopa ovenkahvoja ja uuninluukkuja. Vanhat osat ovat yleensä kestäväää materiaalia, ja ne luovat aitoa ajan henkeä. Paakkunaisilla esimerkiksi keittiön pirttikalustossa on vanhat jalkaosat, joihin on teetetty uudet kannet.

Ekologisuus on turvallisuutta

Tekemällä kestäviä ja ajattomia valintoja voi siirtää seuraavaa keittiöremonttia

TÄYDELLINEN REMONTOINTI

Kalusteet • Työtasot • Seinäkaakelit • Suihkutilat • Kaakelilattiat
Puulattiat • Laminaattilattiat • Portaat • Pesualtaat • Ammeet

Ekologista lämpöä kotimaasta ja sen ilmasta

Jäspin ilma-vesi- tai maalämpöpumppu on energiatehokas ja ekologinen valinta kotisi lämmönlähteeksi. Tutustu luotettaviin kotimaisiin lämmitysratkaisuihin: jaspi.fi

Jäspi Tehowatti
Air Split

Teräs ja puu ovat Paakkunaisten talon rakentamisajan materiaaleja ja sopivat käsityöläiskodin henkeen, joten niistä tehtiin keittiökalusteiden pinnat. Kaapisto on yläosastaan suunniteltu viistoksi, jotta ikkunasta tuleva luonnonvalo saadaan hyödynnettyä parhaalla tavalla.

Kodinkoneilla on kaapistossa omat lokerot, jotta niiden valkoisuus ei riko keittiön värimaailmaa.

eteenpäin ja vahvistaa kodin kriisinkes-
tävyyttä.

Vanhojen tulisijojen korjaaminen tai korvaaminen uusilla kannattaa, jos niille on olemassa ehjät perustukset ja hormit. Varalämmönlähteenä ne turvaavat kotia, jos muun energian kulku jostakin syystä pysähtyy, mutta niistä on hyötyä tavallises-
sa arjessakin. Paakkunaiset eivät esimerkiksi luopuisi mistään hinnasta van-
hasta puuhellastaan.

– Meille siitä tuli heti keittiön rakkain kaluste. Se on vähän kolhuinen, mutta

monipuolinen ja tehokas, Salla Paakku-
nainen kertoo.

Sähköliedeksi heille onkin riittänyt kaksilevyinen keittotaso, joka sopii te-
räksisen työtason päälle.

Vaikka elintarvikkeiden kylmäsäilytys perustuu nykyään sähköön, maakella-
ri on yhä oiva lisätila, jossa esimerkiksi perunoita ja juureksia voi säilyttää ison määrän kerralla. Kellari myös pelastaa paljon, jos kylmälaite rikkoutuu tai sähkö katkeaa.

Arkkitehtipari on itse suunnitellut kel-

larinsa, joka käytännöllisyyden lisäk-
si hurmaa sadunomaisuudellaan. Varta vasten kasatun nurmipeitteisen maa-ai-
neskukkulan halkaisee käytävä, jossa on vastakkain kaksi kaarevaa ovea. Toisesta paljastuu kesäkeittiö, jonka taustaa ko-
ristaa mosaiikkitaide-
teos, toisesta pää-
see maakellarin portaisiin. Ulkonäkön-
sä puolesta rakennelma voisi sijaita Tol-
kienin Keski-Maassa hobittien asumuk-
silla, mutta sisältä se on käytännöllinen keittiön täydentäjä, jota nykymaailman kriisit eivät horjuta. ■

**APUA ARKEEN JA
AKTIIVISEEN ELÄMÄÄN**

Monipuolisesta valikoimastamme apuvälineet sujuvan arjen tueksi:
mm. suihkutuolit, rollaattorit,
niveltuet ja kyynärsauvat.

*Tarjoamme myös
fysioterapeutin palveluita!*

Mannilantie 51, 04400 Järvenpää | **MA-PE 10-17**
040 576 2010 | info@fysiotuki | www.fysiotuki.fi

**Korkean laadun kotimaiset keittiöt ja
kylpyhuoneet sekä liukuovikomero**

Keittiökalustetukku
www.keittiokalustetukku.eu

KKT-Kaluste Oy
Vanha yhdystie 10, 04430 Järvenpää
041 4448577, myynti@keittiokalustetukku.eu

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin jäsen vuosina 2008–2024 ja nousee mahdollisesti varasijalta parlamenttiin 10. vaalikaudelle.

Kestävillä rakennusmateriaaleilla
järkevämpää rakentamista

Rakennusalan kestävyysmurros on pääsemässä vihdoin käyntiin. Murros on välttämätön, sillä rakentaminen ja rakennukset kuluttavat noin puolet EU:n materiaalikulutuksesta sekä vastaavat noin 40 prosenttia EU:n energiakulutuksesta. Sen lisäksi ala tuottaa valtavasti jätettä, josta suuri osa olisi helposti uudelleenkäytettävää ja kierrätettävää. Ilman rakennusalan kestävyysmurrosta voimme sanoa hyvästit EU:n ympäristö- ja ilmastotavoitteille.

Julkisessa keskustelussa on puhuttu paljon rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä, mutta myös toinen rakennuksia koskeva asetus on tulossa seuraavan muutaman vuoden aikana voimaan. Uusi rakennustuoteasetus harmonisoi ja vahvistaa rakennusalan sisämarkkinoita. Asetuksen tarkoituksena on edistää alan digitalisaatiota, rakennustuotteiden kestävyttä, uudelleenkäytettävien rakennusmateriaalien laajempaa käyttöönottoa ja yhdenmukaistaa tuotteita koskevia sääntöjä julkisissa hankinnoissa.

Jopa 80 prosenttia tuotteiden ympäristövaikutuksista määritellään jo suunnitteluvaiheessa, minkä vuoksi tuotesuunnittelun alkuvaiheilla on ratkaiseva rooli tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutusten torjunnassa. Tämän vuoksi asetuksella asetetaan yhdenmukaistetut ennalta määritetyt ympäristöä koskevat perusominaisuudet, kuten vaikutukset ilmastomuutokseen, vesistöihin ja luonnonvarojen käyttöön. Rakennuskohteet on myös suunniteltava, rakennettava ja purettava niin että vaikutukset ihmisten terveyteen, hygieniaan ja turvallisuuteen on minimoitu. Esimerkiksi vaarallisten aineiden, orgaanisten yhdisteiden tai mikromuovien päästöt sisäilmaan eivät saisi vaikuttaa negatiivisesti rakennusta käytävien turvallisuuteen tai terveyteen.

Asetuksen parhaita puolia on se, että se velvoittaa digitaalisen tuotepassin käyttöönoton rakennustuotteissa. Näin ollen jälleenmyyjät ja kuluttajat, kuten rakennusyritykset, korjaajat tai vaikkapa omakotitaloasujat, saavat helposti selville tuotteiden

alkuperän, käyttöohjeet, turvallisuustiedot, suoritustason ja muut tekniset ominaisuudet. Tämä helpottaa huomattavasti tee-se-itse omakotitaloasujien elämää, kun esimerkiksi korjattavien tai korvattavien tuotteiden tiedot ovat helposti saatavilla, mikä sujuvoittaa tuotteiden kierrättämistä, päivittämistä, uusiokäyttöä ja korjaamista.

Asetuksen myötä ympäristöä koskevat perusominaisuudet on lueteltava digitaalisessa tuotepassissa osana tuotteen suoritustasoa. Näin rakennustuotteita vertaillen on helpompaa erottaa vastuullisemmat ja ympäristöystävällisemmät materiaalit ja tuotteet vähemmän ekologisista vaihtoehtoista. Jatkossa olisi tärkeää varmistaa, että suosimme rakentamisessa ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten vähähiilisiä tai kierrätettyjä materiaaleja. Tuotteet olisi suunniteltava siten, että niiden elinkaari on mahdollisimman pitkä ja että ne ovat lopulta uudelleenkäytettäviä ja kierrätettäviä. Meidän on suunniteltava jättesynty pois ja varmistettava, että rakennuskantamme suunnitellaan kestäväksi myös ilmastomuutoksen myötä muuttuvia olosuhteita.

20 vuotta vanhan rakennuksen purkaminen ei ole kestävää saatikka järkevää. Kun rakennus kuitenkin puretaan elinkaarensa lopussa, on tärkeää, että hyödynnämme rakennuksen purkamisesta syntyvän aineksen uusissa rakennuksissa mahdollisimman tehokkaasti. Myös modulaarisuudella on iso rooli tulevaisuuden rakentamisessa, kun rakennuspalikoiden uudelleenhyödyntäminen uusissa käyttötarkoituksissa vähentää tarvettamme alusta loppuun rakentamiselle.

Uudella rakennustuoteasetuksella ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivillä varmistamme, että rakennuskantamme ja rakentaminen ovat linjassa EU:n ympäristötavoitteiden kanssa. Ympäristöystävälliset vaihtoehdot ovat myös usein ihmisen terveydelle suotuisampia, kun esimerkiksi rakennustuotteiden kemikaalikuorma vähenee. Näin ollen kestävämpi asuminen on myös asujan mukavuudelle mieltämyönteisempää.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kirjallinen sopiminen ja osaava valvonta – niistä on onnistunut remontti tehty

Rakennusmestari korostaa remontin suunnittelun, ammattimaisen valvonnan ja kirjallisen sopimisen merkitystä remontin onnistumisessa. Tärkeää on myös selvittää urakoitsijan taustat ja osaaminen perusteellisesti.

Neuvontainsinööri ja rakennusmestari **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus PRKK ry:stä näkee työssään remonteja laidasta laitaan, niin onnistuneita kuin vähemmänkin onnistuneita. Hän kertoo törmänneensä tämänkin vuoden aikana harmillisiin tilanteisiin, jossa remontin tilaaja ja urakoitsija ovat ajautuneet törmäyskurssille.

Eräs tapauksista sattui hänen tuttavalleen, joka teetti kotiinsa kylpyhuoneremontin. Koska valvontaa ei ollut mukana riittävästi, pieleen meni melkein kaikki mahdollinen.

– Ensinnäkään minkäänlaista sopimusta paperille ei koskaan tehty. Siitä oli ehkä sähköpostissa jotain sovittu, ja hinta oli varmaan sovittu.

Remontin hinta oli hänen arvionsa

mukaan vedetty reippaasti yläkanttiin. Urakoitsija sai tehdä töitä ilman valvontaa ja pyysi remontin edetessä asiakkaalta maksusuorituksia, jotka tämä maksoi mukisematta. Ennen pitkää asiakas alkoi kuitenkin niin sanotusti haistaa palaneen kärryä, tuli katumapäälle ja kysyi Jokelan mielipidettä.

– Kun pääsin paikan päälle, ymmärsin että tähän on tehty ihan

vastoin kaikkia ohjeistuksia. Oli virheitä paljonkin, Jokela kertoo. Eikä ongelmana ollut pelkästään työn jälki:

– Rahat oli maksettu, mutta kuitteja ja laskuja ei saatu koskaan. Eli näin ollen asiakas ei ole saanut kotitalousvähennystä, kun ei ole mitään laskuja mitä osoittaa. Tässä tapauksessa kaikki rahat ovat menneet harmaaseen talouteen.

Huomiota urakoitsijan referensseihin

Toisena esimerkkinä Jokela mainitsee vanhan rintamamiestalon, johon oltiin teettämässä julkisivuremonttia. Tarkoituksena oli uusia talon ulkoeristystä ja muun muassa lisätä lämmöneristystä.

– Kaikki lähtökohdat oli oikein, suunnitelmat tehty viimeisen päälle ja oli jopa vastaava mestari siinä, eli ammattilainen mukana.

Remontista oli myös tehty asianmukainen sopimus kirjallisesti hintaa myöten. Harhaan mentiin kuitenkin siinä vaiheessa, kun työhön ryhdyttiin etsimään urakoitsijaa. Jokela toteaa, ettei valitun urakoitsijan referenssejä selvitetty riittävästi.

– Aina kun kysyt urakoitsijaa, pitää selvittää urakoitsijan taustat ja referenssit ja mahdollisuuksien mukaan saada niitä aikaisempia remonttikohteita ja niiden asiakkaiden puhelinnumeroita, joihin voi soittaa, että voi kysyä miten tämä hoiti teidän urakan.

Valitulla urakoitsijalla ei kuitenkaan ollut riittävästi ammattitaitoa eikä kokemusta suomalaisesta rakentamistavasta, mikä näkyi työn laadussa.

– Kävin siellä tekemässä katselmuksen. Se oli niin huonoa työtä, että melkein kaikki olisi pitänyt purkaa pois ja tehdä uudestaan.

Muista poikkeava tarjous syynättävä tarkkaan

Jokela kommentoi remontin valvonnan epäonnistuneen. Tilaa-jaan ei osannut puuttua tilanteeseen, vaikka näki urakoitsijan tekemän huolimattoman työn.

– Siinä vaiheessa, kun ammattilainen valvoja näkee, että jotain menee väärin, homma pysäytetään siihen ja väärin tehty työ pitää välittömästi korjata.

Kyseisessä tapauksessa jo poikkeuksellisen edullisen tarjouksen olisi pitänyt Jokelan mukaan herättää huomiota. Erottuipa joku tarjous muista sitten erityisen halpana tai erityisen kalliina, hän kehottaa suhtautumaan siihen varoen.

– Ammattilainen kyllä ymmärtää, paljonko tuommoisen remontin kokonaishinta on, missä se tulee liikumaan. Sen takia niitä tarjouksia pitäisi saada joka kohteesta ainakin 3–5, jotta pääset vertailemaan.

Urakoitsija ei kyennyt korjaamaan virheitään. Epäonnistuneen remontin jälkiä korjailemaan palkattiin uusi timpuri, mutta Jokela toteaa, ettei tehtyä työtä voida enää kokonaan purkaa. Koska tilaaja ei suostunut maksamaan huonolaatuisesta työstä, urakoitsija otti lakimiehen avukseen, joten tilaajan oli tehtävä samoin. Riitaa pyritään nyt ratkomaan sovittelamalla.

Selvitä myös remontin tekijöiden osaaminen

Urakoitsijayrityksen referenssien lisäksi Jokela kehottaa selvittämään,

kuka työtä tulee varsinaisesti tekemään ja millaiset tämän työtaustat ovat. Myös sopimukseen voidaan laittaa maininta, että työntekijöillä pitää olla kokemusta ja alan koulutusta. Lisäksi valvoja voi pitää ennen urakan alkua tekijöiden kanssa aloituspalaverin, jossa käydään läpi suunnitelmat työn toteutuksesta.

Tämän oppi kantapään kautta eräskin 1940-luvulla rakennetun omakotitalon omistaja, joka päätti maalauttaa talonsa alkuperäisen julkisivulaudoituksen uusiksi. Telemään valittiin yritys, jonka internet-sivut olivat hyvin vakuuttavat. Myös sopimus tehtiin kirjallisena kuten pitääkin.

– Se vanha maali oli hilseillyt koko alaltaan. Sopimuksessa luki, että hilseilevä maali poistetaan ja kaikki pinnat pestään, tehdään homepesu ja muuta ja maalataan, Jokela taustottaa tapausta.

Suuren, kaksikerroksisen talon maalausurakan kestoksi oli sopimukseen kirjattu seitsemän päivää. Todellisuudessa työntekijät olivat työmaalla vain 2,5 päivää, jonka aikana julkisivu raaputettiin, pestiin ja maalattiin. Kun talo oli jo maalattu, työn laatuun tyytymätön tilaaja soitti Jokelalle ja pyysi tätä antamaan mielipiteensä.

– Ne oli hutaisemalla sitten tehty. Oli ihan karmean näköinen maalaus. Onneksi sitä ei ollut vielä laskutettu, hän päivittelee.

Maksusuoritus vain hyväksytystä työstä

Työtä tehneet maalarit olivat Jokelan arvion mukaan hyvin nuoria ja ilmeisen kokemattomia. Vanhan maalin poisto oli tehty niin huolimattomasti, että sitä oli jäänyt irtolaisena uuden maalikerroksen alle.

– Todettiin, ettei maalausta voida missään tapauksessa hyväksyä. Sovittiin, että urakoitsijalla on mahdollisuus korjata maalaus, eli tuossa tapauksessa aloittaa se aivan alusta uudestaan.

Kyseisessä julkisivuremontissa valvonnan olisi pitänyt Jokelan mukaan jaksotella:

– Ennen kuin vedetään uutta maalia, pitäisi hyväksyä ne rapatut ja puhdistetut pohjat, että vanha maali on poistettu riittävästi, ennen kuin annetaan lupa lähteä maalamaan.

Yhtä lailla laskutuksen tulee tapahtua vasta sitten, kun työ on valmis ja hyväksytty. Hän korostaa, että yhtään maksuerää ei kannata maksaa etukäteen.

– Maksuerien pitää aina perustua suoritettuun työhön ja hyväksyttyyn työsuoritukseen.

Riitatapauksissa tilaajan turvana on kuluttajansuojalaki, jota sovelletaan aina asiakkaan eduksi. Jos tilaaja ja urakoitsija eivät pääse remontista yhteisymmärrykseen, tilanteeseen on Jokelan mukaan myös mahdollista ottaa avuksi puolueeton tavarantarkastaja.

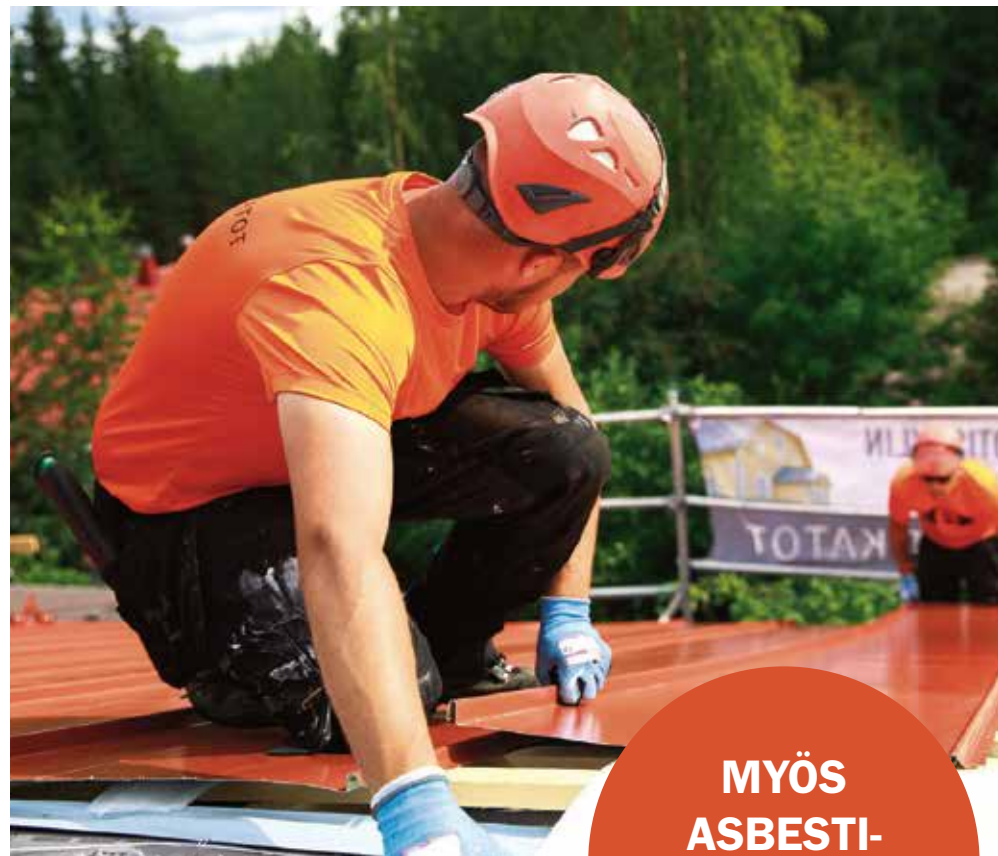
– He ovat pätevyityneitä ja heidän lausuntonsa pätee oikeudessa. ■

PELTIKATOT | TIILIKATOT | HUOPAKATOT
TIILIKATTOJEN PINNOITUKSET

Kattoremontteja yli 20 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO KATTOREMONTTI AJANKOHTAINEN?

PYYDÄ TARJOUS!

**MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!**

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950

www.eliittikatot.fi

ELIITTIKATOT

Kotisi ylin ystävä

Kodin sähköjärjestelmän turvallisuuden voi varmistaa vain ammattilainen. Perusteellinen kuntotarkastus paljastaa alkavatkin ongelmat, jotka eivät näy päällepäin.

Teksti: Ulla Sirén

Tarkastus paljastaa sähköjärjestelmän heikkoudet

Viallinen sähkölaite, sirisevä pistorasia ja yhtenään palava sulake ovat merkkejä, joista kaikki osaamme tunnistaa vaaran ja kutsua ammattilaisen apuun. Harvemmin tullaan ajatelleeksi, että omakotitalon sähköasennukset ja laitteet vaativat seurantaa, kunnossapitoa ja tarvittaessa uusimista.

Omakotitalon sähköasioista puhutaan eniten hintojen osalta. Sähköturvallisuus puhuttaa, jos jokin laite on viallinen. Itse sähköjärjestelmät toimivat yleensä pitkään ja hyvin – omakotitalon sähköjärjestelmä saattaa olla useita vuosikymmeniä vanha. Monessa muuten perusteellisesti remontoitussa talossa on jäljellä alkuperäinen sähköjärjestelmä. Sinänsä se ei ole laitonta. Järjestelmää saa käyttää niin kauan, kuin se on turvallinen. Ylitarkastaja **Esko Iivonen** Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta (Tukes) ker-

too itse nähneensä sellaisen 1930-luvulla asennetun, joka oli yhä käytössä. Pitkään tarkastamattomassa olleessa sähköjärjestelmässä voi kuitenkin piillä näkymättömiä vaaroja.

Omistaja vastaa turvallisuudesta

Sähköturvallisuuslain mukaan asunnon haltijalla, joko omistajalla tai joissakin tapauksessa vuokralaisella, on velvollisuus huolehtia sähköjärjestelmän

kunnossapidosta, asennusten turvallisuudesta sekä siitä, että havaitut puutteet poistetaan riittävän nopeasti.

– Pääsääntöisesti ihmiset kyllä reagoivat nopeasti, kun vastaan tulee jokin näkyvä ongelma, mutta harvoin maallikko ryhtyy kriittisesti arvioimaan talonsa sähköä, jos ne toimivat, Esko Iivonen kertoo.

Sähköjärjestelmien kestävyys vaikuttavat niin monet tekijät, että niille ei voida määrittää mitään tarkkaa käyttöikää, mutta tarkastuksilla voi vahvis-

taa sekä kodin sähköturvallisuutta että omaa mielenrauhaa. Toisekseen uusiinkin omakotitaloihin joudutaan tekemään sähköasennuksia, joiden turvallisuutta on vaikea tarvittaessa varmistaa itse, kuten tietoliikennekaapeleita, lämpöpumppuja ja aurinkopaneeleja.

Toimiva ei ole aina turvallinen

Esko Iivonen muistuttaa, että sähköasennukset vanhenevat ja kuluvat käytössä siinä missä muukin kiinteistön tekniikka.

Vanhoissa asennuksissa voi olla vikaantuneita ja kuluneita komponentteja ja löystyneitä sähköliitoksia, jotka aiheuttavat vaaraa. Myös eläimet voivat aiheuttaa tuhoa, joka ei näy päällepäin: jyrsijät ovat voineet mutustella kaapeleita rakenteissa tai kulkea sähköputkia pitkin sähkökeskuksen sisälle. Sinne päässyt eläin voi aiheuttaa jopa tulipalon.

Iivonen kertoo, että erityisesti vuokralaisilta tulee Tukesille ilmoituksia viallisista sähköjohdoista. Joskus kattovalaisimen kiinnittäminen paikoilleen ei ole onnistunut, koska ikääntyneet johdot murenevat käsiin. Joissakin kiinteistöissä on yhä käytössä jopa kangaseristeisiä johtimia, sähköalan ammattislangilla ilmaistuna räjätyhjoja, jotka ovat jo erityisen hauraita.

– Murenevat eristeet ovat aina merkki vaarasta, ja sellaiset johdot, jotka eivät kestä käsittelyä, pitäisi vaihtaa viipymättä, Iivonen varoittaa.

Muita vaaran merkkejä ovat usein palavat sulakkeet, mustuneet pistorasiat, tai jos pistorasiaan liitetty pistotulppa tuntuu kuumalta. Vakava varoitus on myös palaneen käry, tai jos sähkökeskuksesta tai jostakin muusta asennuksen komponentista kuuluu epämääräistä sirinää. Jos jonkin näistä merkeistä havaitsee, on syytä ottaa viipymättä yhteys sähköurakoitsijaan vian paikallistamiseksi ja korjaamiseksi. Hyvin vanha ja hauras järjestelmä on syytä uusia kokonaan.

Mitä sähkö tarkastuksissa tehdään

Tarkastuksen sisältö vaihtelee. Yleensä tarkastuksilla tehdään silmämääräisiä tarkastuksia, avataan keskusten ja asennusrasioiden kansia sekä tehdään erilaisia mittauksia ja testauksia. Laajemmin asennuksia ei yleensä pureta kuin mahdollisessa kuntotutkimuksessa. Tarkastusotantaan kuuluvat sähkökeskukset, pistorasiat ja jakorasiat, ja lisäksi yleissilmäys kiinteistön valaisimiin ja muihin sähkölaitteisiin.

Mahdollisella lämpökuvauksella havaitaan jo alkavasti vikaantuneet komponentit, joiden ongelmia ei voisi muuten havaita.

– Tarkastaja kiinnittää huomiota esimerkiksi siihen, jos pistorasian sisusosa on tummunut: se on merkki löystyneestä liitoksesta. Tai jos johdon ulkovaippa on murtunut, jokin kytkin halki tai valaisimen kupu rikki. Ne ovat asioita, jotka on mahdollista huomata itsekin, mutta viimeistään tarkastuksessa ne havaitaan, Esko Iivonen selittää.

Määräaikaistarkastus, kunnossapitotarkastus ja kuntotutkimus

Sähköturvallisuuslaissa vaaditun sähkö tarkastuksen voi suorittaa vain Tukesin valtuuttama tarkastuslaitos tai tarkastaja, niin sanottu kolmas osapuoli. Sähkö tarkastus ei ole pakollinen omakotitalossa, jos se on vain asumiskäytössä. Halutessaan tarkastuksen voi kuitenkin teettää tarkastustahoilla vapaaehtoisesti.

Sähkölaitteiston kunnossapitotarkastuksilla tarkoitetaan laitteiston haltijan säännöllisin väliajoin huolehtimia tarkastuksia. Se on eri asia kuin määräaikaistarkastus, joka on lain mukaan suoritettava määrävälein sellaisissa kiinteistöissä, jotka ovat muita kuin asuinkäyttöä palvelevia, ja joiden sähkölaitteistoa suojaavat sulakkeet ovat suuremmat kuin 35 ampeeria.

Kunnossapitotarkastuksia tekevät muun muassa sähköurakointiliikkeet, ja tekijän on oltava sähköalan ammattihenkilö, sähköasentaja. Valtuutetun tarkastustahon tekemä vapaaehtoinen tarkastus voi olla luonteeltaan kunnossapitotarkastusta vastaava. Tarkastuksessa tehdään määriteltyjä testauksia ja pääosin silmämääräisiä tarkastuksia. Pienehköt havaitut viat voi korjata jo samal-

SämpöPalvelu

AALTO

oilon

24h
HÄTÄPÄIVYSTYS

Öljypoltin- ja LVI-huoltoa

Öljypolttimet, kattilanvaihdot, säätöautomaatiikka, patteriventtiilit, paisunta-astiat, kiertovesipumput ja lämminvesivaraajat.

- Täydellinen öljypoltinhuolto/säätö

040 965 2000

TUULILASIT
EDULLISESTI

KATI TOIVONEN

Hyrylän Autolasipalvelu

www.hyrylanautolasipalvelu.fi

p. 010 567 1710

Isonkivenkuja 2 A, 04300 Tuusula

NESTE

POLTTÖÖLJYT

30v kokemuksella

TILAUKSET:
POLTTIS.FI

tai puh 0400 123 766

Edullisesti ja sujuvasti omilla säiliöautoilla

TOIMIVAT ALUESUOJAUKSET
KUSTANNUSTEHOKKAASTI

Myymme, toteutamme ja huollamme erilaisia aluesuojauksen ratkaisuja. Saat meiltä halutessasi toimivat aluesuojaukset avaimet käteen toimituksena.

MYYMME JA ASENNAMME

• Verkko-aidat • Kolmilanka-aidat • Portit • Koira-aidat

Aitatalo Oy • 044 281 6914
Asiakaspalvelu@aitatalo.fi
Sillankorvankatu 23, Hyvinkää

Parhaat ajat aidanrakentamiseen ovat varattavissa nyt!

Rakennusliike
LUKKARINEN

• Rakennus- ja kirvesmiestyöt ammattitaidolla
• Myös vesikattoremontit
• Julkisivuremontit

Soita ja kysy lisää!
0400 859 948
juha.lukkarinen@pp.inet.fi

la asentajan käynnillä.

Esko Iivonen toteaa, että kuntotutkimus voi olla perusteltu esimerkiksi kiinteistökaupan yhteydessä tai muuten selvitetessä iäkkäiden sähköasennusten kuntoa ja odotettavissa olevaa käyttöikää.

Kuntotutkimuksessa tehdään kunnossapitotarkastusta laajempi kuntoarvio. Tutkimuksessa tehdään silmämääräisiä arvioita, mittauksia ja testauksia, jotka kertovat myös laitteiston teknisestä käyttäytymisestä ja odotettavissa olevista korjaustarpeista.

Kuntotutkimuksia tekevät siihen pätevöityneet kuntotutkijat.

- Joskus tulee ristiriitatilanteita tai ongelmia, joissa tarvitaan esimerkiksi sähköasennusten oikean asennustavan tai niitä koskevien vaatimusten tulkintaa, niin silloin hyvä valinta on Tukesin valtuuttama tarkastustaho, joka toimii asiassa kolmantena osapuolena, Esko Iivonen huomauttaa.

Huijarien näpit irti sähköstä

Ikävä kyllä sähkö tarkastuksia käytetään myös huijaamiskeinona, jota kohdistetaan varsinkin iäkkäisiin ihmisiin. Pelottelu sellaisella asialla, josta uhri ei voi mitenkään ymmärtää itse kaikkea, on valitettavan tepsivä keino.

- Ovelle ilmestyvää sähkö tarkastajaksi itseään esittelevää ei tarvitse päästää sisään, eikä missään nimessä tarttua ensimmäiseen tehtyyn tarjoukseen. Tärkeimpänä ohjeena sanoisin, että selvitä taustat ja mieti aina ensin jonkin aikaa, ennen kuin päästät ketään tarkastamaan kodissasi sähköjä - tai muutakaan, Esko Iivonen neuvo.

Yleensä toiminnassa on jotakin hämää, jos sopimuksen esimerkiksi urakkasopimuksen tekemistä vaaditaan saman tien.

- Aina kannattaa pyytää muutamia tarjouksia alan eri toimijoilta, ja vertailla niitä keskenään, ennen kuin päättää mitään. Silloin ei tule maksaneeksi ylihintaa, vaikka osoittautuisikin, että kaikki toimijat ovat asiallisella asialla, Iivonen muistuttaa.

Huijarin tunnistaa myös siitä, että hän väittää vanhojen asennusten olevan jollakin tavalla laittomia. Tukesin tietoon on taannoin tullut, että on esimerkiksi väitetty vanhoja tulppasulakekeskuksia ja vikavirtasuojamattomia tai maadoittamattomia pistorasioita vaarallisiksi tai lain vastaisiksi. Se ei ole totta, eikä oikea ammattilainen väitä sellaista. Sähköasennusstandardien vaatimukset eivät muutamaa harvaa poikkeusta lukuun ottamatta ole takautuvia, eli vanhoja asennuksia ei voi vaatia uusitavaksi niiden perusteella, jos ne ovat kunnossa.

MAINOSTAJA,
varaa näkyvyytesi
Omakotilehtiin
verkkokaupasta.

<https://mediapotential.mediani.fi>

” Muita vaaran merkkejä ovat usein palavat sulakkeet, mustuneet pistorasiat, tai jos pistorasiaan liitetty pistotulppa tuntuu kuumalta.

6 ohjetta urakoitsijan valintaan

Omakotitalon sähköturvallisuuteen vaikuttaa olennaisesti se, että asennukset tehdään alusta asti oikein ja ammattimaisesti. Itse ei saa asentaa mitään, ellei satu olemaan alan ammattilainen. Ei kannata myöskään valita halvinta tarjousta eikä nopeimman työn lupaavaa urakoitsijaa, ennen kuin on varmistanut työn tarjoajien taustat. Tukes antaa valintaan kuusi ohjetta:

1. Selvitä, että palvelua tarjoavalla yrityksellä tai sen käyttämällä aliurakoitsijalla on sähkötöihin tarvittavat oikeudet. Tarkista asia Tukesin rekisteristä.
2. Tee kirjallinen sopimus tilaamastasi työstä. Näin varmistat kaikkien tilattujen töiden tekemisen ja selvennät vastuukysymyksiä.
3. Kysy useampia tarjouksia.
4. Varmista, että sähköurakoitsija tarkastaa asennukset ennen käyttöönottoa.
5. Urakoitsijan pitää luovuttaa sähköasennusten haltijalle tarkastuspöytäkirja, joka on urakoitsijan antama vakuutus siitä, että sähkötyöt on tehty sähköturvallisuussäädösten mukaisesti. Pienistä asennustöistä ei edellytetä pöytäkirjaa, mutta tarkastusten ja testausten tulokset on tällöinkin tarvittaessa luovutettava asennusten haltijalle.
6. Varmista, että saat tarvittavat asennuspiirustukset ja käyttöohjeet. ■

Tarvitsetko lisää tilaa?

Vuokraamme varastotiloja, autotalleja ja toimitiloja

Järvenpää | Kerava | Tuusula Sipoo | Nurmijärvi Helsinki | Vantaa

Katso lisätiedot kohteistamme
www.minitalli.fi

ÖLJYKOLMIO OY

Öljysäiliöhuoltoa jo yli 30 vuoden kokemuksella

- Puhdistukset
- Tarkastukset
- Lasikuitupinnoitteet
- Säiliöiden vaihdot
- Poistopuhdistukset
- Säiliöiden poistot
- Säiliöiden purkutytöt

Vanhan metallisäiliön sisäpuolelle lasikuitu pinnoituksella 10v. takuu!

Puh. 0102 866 080
(hint: mpm/pvm soitettaessa kotimaan lanka- ja matkapuhelinliittymistä)
www.oljykolmio.fi

Sisustusvimma

Sisustusvimma

Hannakaisa Ukonaho mahdutti asiakkaansa eteisen kaapistoon pukeutumispeilin, tason postille, laatikoita pipoilille, hansikkaille ja huiveille sekä matalasyvyisen kenkäkaapin, joka sisältää kenkähyllyjä lattiasta kattoon.

Koukullinen, pystymallinen pyyhepatteri toimii kätevänä naulakkona eikä vie paljoa tilaa.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tarkkaan harkitut säilytysratkaisut helpottavat arkea

Monissa kodeissa tuskaillaan tavarapaljouden ja sen säilytyksen kanssa. Ongelmakohtien tunnistaminen ja niihin puuttuminen voi tuoda järjestystä kaaokseen yllättävänkin helposti. Kun kaikelle on paikkansa, myös arjesta tulee sujuvampaa.

”Paikka kaikella, kaikki paikallaan.” Erinomainen periaate, joka voi olla kuitenkin vaikeampi toteuttaa käytännössä.

Kodin tavaramäärän säilytys nousee usein keskustelunaiheeksi, kun sisustussuunnittelija SI **Hannakaisa Ukonaho** ratkoo asiakkaidensa sisustuspulmia. Hän kertoo muun muassa keittiön, kodinhoitohuoneen ja eteisen säilytyksen sekä vaatesäilytyksen aiheuttavan ihmisille päänsäivää.

– Ne ovat niitä pääasioita, mihin sekä remontoijat että uudisrakentajat

haluavat ratkaisuja.

Varsinkin kaupunkiasunnoissa tavaransäilytys voi olla senttipeliä. Kodit ovat pienentyneet, ja uudet omakotitalot neliömäärältään takavuosia pienempiä jo kustannusten ja taloudellisuuden vuoksi. Samalla kotien tavaramäärä on kasvanut.

– Totta kai ihmisillä on koko ajan enemmän tavaraa. Muutama vuosi sitten oli konmaritus-buumi. Moni havahtui siihen silloin, Ukonaho toteaa.

Osa on voinut tavoitella ratkaisua

säilytysongelmiin karsimalla tavaroita rankalla kädellä. Kaikille tämä ei ole kuitenkaan mahdollista tai toivottavaa. Ukonaho muistuttaa, että esimerkiksi lapsiperheessä jo vaatemäärä voi olla melkoinen – varsinkin kun pukeutumisessa on varauduttava Suomen ilmastoon ja useampaan eri kauteen.

Ahdas eteinen aiheuttaa säilytyspulmia

Eteinen on Ukonahon kokemuksen

mukaan usein kodin ongelmallisin paikka tavaramäärän ja sen säilytyksen osalta. Myös omakotitaloissa eteiset voivat usein olla ahtaita ja kaapeita, joten säilytystilaakin on vaikea toteuttaa.

– Erityisesti lapsiperheissä eteinen tuntuu pullonkaulalta kotiin saapuessa, kun kaikkien perheenjäsenten tavarat on siinä eteisessä.

Etenkin urheilua paljon harrastavilla eteiseen voi kasautua jo erilaisia urheiluvaatteita, -kenkiä ja -tarvikkeita tuntuva määrä. Lisähaastetta

Ukonahon mukaan tuo se, että pie-
neen tilaan on saatava mahdutettua
myös monenlaisia toimintoja.

– Tarvitaan peili ja joku laskutaso
ja kenties pukeutumispenkki ken-
kien laittoon tai lasten pukeutumi-
seen.

Eräässä kohteessaan Ukonaho li-
säsikin asiakkaan eteisen toimi-
vuutta integroimalla nuo kaikki toi-
minnot kaapistoon. Näin rajalliseen
metrimäärään saatiin ututettua niin
kenkähyllyjä, pukeutumispeili, taso
postille kuin laatikoita pipoille ja
hansikkaille.

Kenkävuoret kuriin
tuunatulla kaapilla

Ukonaho pitää kenkien säilytys-
tä eteisten suurimpana haasteena.
Kokenut sisustussuunnittelija on
keksinyt asiaan kuitenkin jos jon-
kinlaisia ratkaisuja. Yksi tehokas
keino on ollut käyttää keittiön ylä-
kaapeiksi tarkoitettuja seinäkaap-
peja kenkäkaappeina.

– Niissä on sopiva syvyys kapei-
siin tiloihin. Tuollaiseen keittiön
yläkaappiin kun laittaa paljon hylly-
jä, siihen mahtuu valtavasti kenkiä.

Hän vinkkaa, että keittiökaapista
voi tuunata kenkäsenkin lisäämäl-
lä siihen esimerkiksi kalustejalat tai
vaihtamalla kalustelevytason tilal-
le kivi- tai lasilevyn. Toisena ahtaan
eteisen säilytyskikkana hän mainit-
see patterin uudistamisen moni-
käyttöisemmäksi.

– Nykytaloissa on usein lattialäm-
mitys, mutta jos eteisessä on patte-
ri, se voidaan vaihtaa koukulliseen,
pystymalliseen pyyhepatteriin.

Ratkaisua voidaan Ukonahon
mukaan käyttää helposti lastennau-
lakkona tai vierasnaulakkona.

– Siinä samalla kuivuu vaatteet,
mutta se ei vie paljon tilaa. Se tulee
vain noin kymmenisen senttiä ulos
seinästä.

Kierrätys on keittiön
säilytysshaaste

Keittiö, jossa on riittävästi toimi-
vaa säilytystilaa, helpottaa arkea jos
mikä. Näin esimerkiksi ruuanlait-
tovälineet ovat aina sujuvasti saa-
tavilla ja myös tilan yleisilme pysyy
siistinä.

Ukonaho mainitsee kierrätyksen
olevan kuitenkin usein hänen asi-
akkaidensa suurin mietinnän aihe
keittiön säilytystilojen osalta. Kier-
rätettäviä jätelajeja on melkoinen
määrä: bio-, muovi-, lasi-, metal-
li-, pahvi- ja sekajäte vaativat kukin
oman astiansa. Kun mukaan ote-
taan vielä kierrätettävät pullot ja
sanomalehdet, erilaisia astioita on
keittiössä jo kahdeksan.

– Lajitteluastioita tarvitaan niin
paljon, että harvalla ne mahtu-
vat kiintokalusteiden sisään. Tarvi-
taan paikka muualta, jotta ne tava-
rat ovat pois jaloista. Yleensä se on
sitten eteisessä tai kodinhoitohuo-
neessa, joissain aputiloissa.

Sisustussuunnittelija huomaut-
taa, että esimerkiksi kartonkijättei-
den astia ei ole mikään pikkuroskis.

Niille ei löydy sopivaa koloa tuos-
ta vain.

– Kun omakotitalorakentaja ottaa
sen huomioon jo suunnitteluvai-
heessa, sillä kyllä arjen toimivuus
kasvaa, hän toteaa.

Harvoin käytetyille
astioille lisätilaa muualta

Myös astioiden säilytys voi aiheut-
taa päänsivaa – keittiössä kun tus-
kin koskaan on säilytystilaa enem-
män kuin tarvitaan. Ukonaho ke-
hottaakin sijoittamaan esimerkiksi
maljakot, kynttilät, kattaus- ja tar-
joiluastiat suosiolla muualle kuin
keittiöön, kuten esimerkiksi olo-
huoneeseen.

– Sijoitan niitä olohuoneen säily-
tyskalusteisiin. Ne ovat harvemmin
käytettyjä tavaroita, joten ne vievät
turhaan tilaa keittiössä.

Hän huomauttaa harvalla olevan
nykyisin edes TV-tasoa olohuoneen
laitemäärän vähennyttyä. Samoin
kirjan- ja paperinsäilytykselle alkaa
olla vähemmän tarvetta. Niiltä va-
pautunutta tilaa voidaankin käyt-
tää muiden kodin tavaroiden säily-
tykseen.

Keittiöissä sitä vastoin erilaisia
kodinkoneita on nykyisin valtavas-
ti, ja niille tarvitaan kipeästi tilaa.
Omakotitaloissa moni siirtää Ukon-
ahon mukaan pakastimenkin pois
keittiöstä.

– Saattaa olla vain pieni jätskipa-
kastin keittiössä, ja kaikki säilytys-
pakastaminen tapahtuu kodinhoi-
tohuoneessa.

Ruokakomerot
ja aamiaiskaapit
säilytystrendeinä

Skafferiksi tai pantryksikin kutsut-
tu ruokakomero on noussut keitti-
öiden säilytyksen uudeksi luotto-
ratkaisuksi. Aiemmin niitä hyödyn-
nettiin Ukonahon mukaan kuiva-
aineiden varastoinnissa. Nykyisin
tilanpuutteessa ne ovat tarjonneet
hyvän keinon erilaisten keittiön ko-
dinkoneiden säilytykseen.

– Nykyään pienkoneita on paljon;
airfryerit, sodastreamit sun muut.
Varsi-imurikin olisi hyvä olla keit-
tiössä.

Eräs viime vuosien keittiötren-
deistä, aamiaiskaappi, on myös yhä
kysytty. Usein sen suojiin halutaan
piilottaa kätevästi niin leivänmu-
ruset kuin erilaiset pienkoneetkin.
Tuo tarkoitus ei kuitenkaan aina to-
teudu arjessa. Ukonaho toteaa, että
aamiaiskaappi rakennetaan keitti-
öön kovasti kaivatun laskutilan kus-
tannuksella.

– Olen huomannut, että vaikka se
on leivänpaahtimien ja kahvinkeit-
timien sijoituspaikka, kyllä se tup-
paa auki olemaan. Ihan ei toteudu
se estetiikka mitä haetaan, koska se
laskutila tarvitaan.

Pitkälle mietitty
vaatesäilytys helpottaa
pyykkirumbaa

Tehokkaat ja toimivat vaatesäilytys-

ratkaisut voivat helpottaa merkit-
tävästi vaatehuoltoa ja siten tuo-
da omalta osaltaan sujuvuutta ar-
keen.

Ukonaho kehottaa etenkin uu-
disrakentajia sijoittamaan pyykki-
huoltotilan tai kodinhuoneen sa-
maan kerrokseen kuin makuuhuo-
neet, mikäli vaatekaapit sijaitsevat
makuuhuoneissa.

– Pyrin välttämään sitä, että
pyykkihuolto on spa-osastolla, hän
kertoo.

– Ihmiset panostavat niihin, ja
on ankeaa kävellä kodinhoitotilan
läpi spa-osastolle. Sijoitan kodin-
hoitohuoneen sinne, missä se vaa-
tesäilytyskin on.

Ukonaho huomauttaa juuri
pyykkien kävelyttämisen paikasta
toiseen vievän aikaa.

– Jos on monta pientä lasta, las-
ten vaatekaapit kannattaa sijoit-
taa kodinhoitohuoneeseen ja pitää
sitä pukuhuoneena. Vaatteet nos-
tetaan siellä samassa tilassa kaap-
peihin. Se toimii alle kouluikäisten
kanssa, mutta vaatii kodinhoito-
huoneelta kokoa.

Tehosta vanhoja
kaapistoja tarpeen
mukaan

Vaatesäilytyksen helpottamiseen
ei tarvita välttämättä vippaskons-

teja. Ukonaho itse lisäisi kaapis-
toon yksinkertaisesti lisää hylly-
tasoja. Näin saadaan matalam-
pia vaatepinoja, joita on helpompi
käyttää arjessa. Hän huomauttaa
hyllykaapistojen mukana tulevan
tyypillisesti liian vähän hyllyjä.

– Jos paitapino on 30-senttinen,
kaaos tulee siitä, kun pino ei pysy
pystyssä.

Sisustussuunnittelija kertoo
käyttävänsä paljon säilytysratkai-
suja, joihin voi räätälöidä sisusteita
omien tarpeiden mukaan. Toi-
sekseen hän mainitsee japanilai-
sen säilytyskalustemerkki Yama-
zakin, jonka on itse havainnut toi-
mivaksi.

– Japanissa on pienet asunnot ja
paljon tilpehööriä, joten olemas-
sa olevien kaappien sisusteita py-
ritään tehostamaan. On keittiöön,
vessaan ja vaatekaappeihin meka-
nismeja.

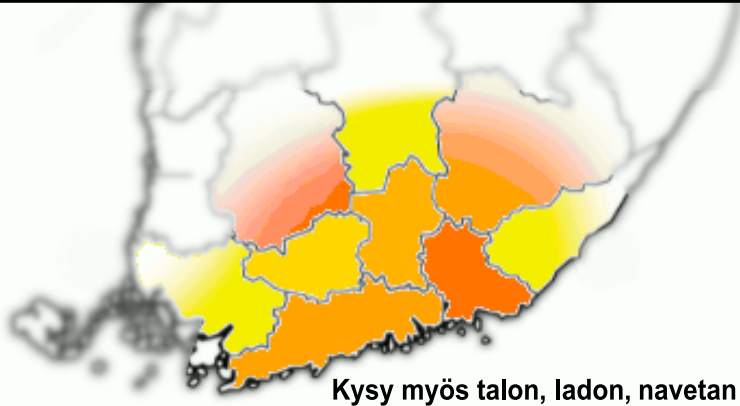
Jos parhaistakaan yrityksistä
huolimatta kodin tavaramäärä ei
pysy hallinnassa, yksi ratkaisu on
kääntyä ammattijärjestäjän puo-
leen. He tarjoavat kaapistojen ja
sisusteiden suunnittelupalvelua.
Ukonaho huomauttaa, että asuk-
kaan voi olla itse vaikea hahmot-
taa kotinsa tavaratungosta. Kun
apuun ottaa ulkopuolisen, tava-
roiden organisointiin voikin saa-
da uutta visiota ja hyviä vinkkejä. ■

Noudamme autonromut
sekä muut metalliromut

(min 500kg)

0400 322 922

Kysy myös talon, ladon, navetan tai
muun ulkorakennusten tms purkutarjousta
romurekka@gmail.com

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Aina on aiheetta juhlaan!

Elämän käännekohtia on ilo juhlistaa yhdessä läheisten kanssa. Toisinaan oman kodin neliömäärä ei kuitenkaan riitä haluttuun vierasmäärään, tai juhlien järjestäminen kotona koetaan muuten epäkäytännöllisenä.

Ravintola tai muu vuokrattava juhlatila voi tarjota tunnelmalliset puitteet niin suureen kuin pienempäänkin juhlaan. Kun juhlia halutaan viettää kodin ulkopuolella, on kuitenkin muutamia käytännön asioita, jotka olisi hyvä huomioida heti suunnitteluvaiheessa. Jo tilaisuuden luonne sanelee järjestelyiden osalta paljon.

– Pyydän aina asiakasta ensin miettimään, mitä siltä tilaisuudelta haluaa ja mitä ei missään nimessä halua. Jos on vaikka syntymäpäiväjuhla, minkä tyylinen juhla niistä halutaan ja mitä siellä halutaan tapahtuvan? Sen ympärille lähdetään raken-

tamaan, kertoo hää- ja juhlasuunnittelija **Eija Holmberg-Lehto**. Hän on toiminut juhlasuunnittelun parissa vuodesta 2007 lähtien ja kirjoittanut aiheesta myös kirjan *Unohtumattomat hää* sekä *Tapahtumajärjestäjän oppaan*.

Useimmille meistä juhlien järjestäminen ei ole kuitenkaan jokapäiväistä hommaa. Holmberg-Lehto vinkkaa netistä löytyvän erilaisia muistilistoja avuksi juhlasuunnittelun aloittamiseen.

– Kannattaa ehdottomasti ottaa sellainen avuksi. Niitä asioita on kuitenkin yllättävän paljon. Kuulen asiak-

kailta usein, että enpä olisi tuollaista osannut ottaa ajatelleeksi.

Juhlan luonne ja vierasmäärä ohjaa juhlatilan valintaa

Juhlan luonne määrittelee Holmberg-Lehdon mukaan sen, millainen juhlatila siihen soveltuisi – halutaanko huvilaa, juhlasalia tai kenties hallia? Toinen tärkeä tekijä on kaavailtu vierasmäärä. Hän neuvoo noudattamaan juhlatilojen ilmoitettua henkilömitoitusta. Jos tila on siis tarkoitettu 50 henkilölle, sinne ei kannata yrit-

tää tunkea 70 vierasta.

– Liian pieni on epämukavaa kaikille, ja liian iso tuntuu hallilta eikä siellä tavoiteta ehkä sitä kivaa intiimiä tunnelmaa, jota halutaan.

Holmberg-Lehto kehottaa miettimään myös tilan saavutettavuutta: onnistuuko paikalle kulku julkisilla liikennevälineillä, onko pysäköintipaikkoja riittävästi ja pääsevätkö esimerkiksi liikuntarajoitteisetkin tilaan. Näiden ohella juhlaan kaavailtu ohjelma asettaa omat vaatimuksensa juhlatilalle.

– Jos siellä syödään, onko siihen ruuan valmistukseen ja tarjoiluun

tarvittavat tilat, millainen keittiö on, millaiset ovat kylmäsäilytystilat, hän luettelee.

– Jos on tarkoitus tanssia, siihen tarvitaan tila, ja jos tiedossa on puheita, sitä varten tarvitaan välineet.

Hyvä apu ovat netissä olevat haku-koneet, joista voi etsiä sopivaa juhlatilaa eri kriteereillä: mikä on aiottu henkilömäärä, saako järjestäjä tuoda omat juomat, tai onko saatavilla vaikkapa sauna.

Kaikkea ei tarvitse yrittää tehdä itse

Usein juhlanjärjestäjän ajatuksena on tehdä itse ruuat, hakea juomat ja hoitaa vielä musiikkikin juhliin-sa. Holmberg-Lehto muistuttaa, että kaikkea ei kuitenkaan kannata yrit-tää tehdä itse. Palveluita on nykyään saatavilla ja niitä kannattaa käyttää tarpeen mukaan.

– Varsinkin jos juhla-kalu itse on järjestämässä, hänen tehtävänsä on juhlia, nauttia päivästä ja vieraiden kanssa olemisesta.

Hän nauraa tosin kompastuneensa samaan itsekin. Viime vuonna täyt-täessään pyöreitä hän oli varannut juhlatilan ja visioinut sinne kaikkea, mitä ammattimaisen juhlasuunnit-telijan mieleen vain voikaan juolah-taa – muun muassa katon täydeltä ilmapalloja. Lopulta hän oli havah-tunut suunnitelmiensa suuruuteen: kuka tämän kaiken tekisi ja siivoaisi?

– Juhlan järjestäjän on tärkeää miettiä se logistiikka, milloin ja millä viedään tavarat, milloin koristellaan ja siivotaan, ja onhan paikalla joku avaamassa ovia.

Holmberg-Lehto toteaa myös juh-lien jälkeisen suunnittelun tuppaa-van unohtumaan. Juhlatavarat on kuitenkin saatava myös pois tilasta ja lainatut ja vuokratut tarvikkeet pa-lautettava.

– Ehdottomasti paras on, jos tilan saa koko viikonlopuksi, että pääsee perjantaina rauhassa tekemään ja sunnuntaina siivoamaan.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty – myös juhliissa

Hyvin suunniteltu on puoliksi teh-ty myös juhlia järjestettäessä. Holm-berg-Lehto vinkkaa, että tilaisuuden aikatauluttamisen helpottamiseksi päivästä voi käydä myös mieliku-vaharjoittelua: mitä tapahtuu, kun vieras tulee paikalle, ja miten paljon aikaa mikäkin osa juhlaohjelmasta vie?

Yhdessäololle ja seurustelulle on hyvä varata aikaa, mutta turha odot-telu latistaa helposti juhlatunnel-man. Juhlasuunnittelija toteaa ih-misten arvostavan sitä, että ohjelma on soljuvaa ja illan kulku tiedossa.

– Onko se sitten pöydissä ohjelmia, joissa kerrotaan mitä tapahtuu, tai seremoniamestari, joka kertoo mitä tapahtuu ja missä vieraiden odote-taan olevan.

Juhlien suunnittelussa olisi hyvä olla jokin punainen lanka, jota nou-datetaan kutsuista ja koristeluista

lähtien. Holmberg-Lehto kertoo sen helpottavan juhlanjärjestäjän omaa visiota ja siinä pysymistä. Etenkin kutsu tulee laatia niin, että vieraat tietävät, mitä odottaa – ja mitä heil-tä odotetaan.

Tarjoiluihin panostaminen ei mene hukkaan

Holmberg-Lehto muistuttaa kutsu-jen ja koristelujen kuvastavan tilai-suutta ja sen luonnetta.

– Jos ollaan kakkukahvijuhlissa, olisi kauniit valkoiset pöytäliinat, servietit ja ehkä viulumusiikkia, joka kertoo herkkyydestä. Ja jos haluat hy-vät bileet, sitten samppanjat ja ilotu-litukset voivat räiskyä heti kutsuissa, että tervetuloa vuosisadan bileisiin.

Juhlasuunnittelijan kokemuksen perusteella on vielä eräs asia, johon juhliissa erityisesti kannattaa panos-taa: ruoka, ja tarjoilut ylipäätään.

– Ihmiset muistavat yleensä aina ruoan; oliko se kylmää, kuumaa, oli-ko sitä riittävästi, Holmberg-Lehto kertoo.

Toisena hän mainitsee juhlien va-lokuvauksen ja videokuvauksen. Ne voivat usein jäädä yksittäisen vieraan tai läheisen kontolle, jonka oma juh-linta jää sitten vähiin. Hän kehottaa-kin miettimään, voisiko kuvausteh-tävään hankkia paikalle jonkun ul-kopuolisen. Kuvat ja video ovat kui-tenkin kaunis muisto tilaisuudesta niin juhlan järjestäjälle kuin vierail-lekin, joten niistä ei kannata pihistel-lä. Myös erilaiset vieraskirjat ja ter-vehdykset ilahduttavat vielä pitkään jälkikäteen.

Vältä yllätykset sopimalla asioista kirjallisesti

Olipa kyseessä sitten catering, koris-telut tai esiintyjät, Holmberg-Lehto suosittelee etsimään omaan tyyliin sopivat tekijät ja pyytämään tarjouk-set aina kolmelta palveluntarjoajalta, jotta näitä voi vertailla.

Palveluista kannattaa sopia kirjalli-sesti esimerkiksi sähköpostilla. Näin on helppo tarkistaa, että asiat on tehty kuten sovittu ja loppusumma-kin sovitun mukainen. Myös peruu-tusehdot selviävät tarvittaessa sopi-muksista.

Esimerkiksi cateringin ja juhlatilan osalta tulee selvittää tarkasti, mitä kaikkea ne sisältävät: tuleeko muka-na astiat, pöytäliinat tai henkilökun-taa, tai onko tilassa äänentoistoon tarvittavat laitteet.

– Yleensä paikassa voi olla astiat, mutta ei pöytäliinoja ja serviettejä. Ne pitää vuokrata tai hankkia pito-palvelun kautta. Ja hyvin usein on, ettei seinille saa kiinnittää mitään tai kynttilöitä polttaa, Holmberg-Lehto kertoo.

Käytännöt kannattaa varmistaa ja sopia kirjallisesti jo ennakoon: muun muassa milloin tilaan pääsee, monelta pitää poistua ja millaista sii-vousastetta vaaditaan. Ruoan säi-lytystä varten kannattaa varmistaa, että kylmätilaa on tarpeeksi saatavil-la.

– Ravintoloissa tietenkin aina se

KAKKUTALO

GILAN

Leipomo - Konditoria - Lounas - Catering

Syyskauden juhliin

yli 40 vuoden kokemuksella !

Vanha Yhdystie 17, 04430 Järvenpää
Puh. 09 291 9377, www.kakkutalogilan.fi
Arkisin 7-17, lauantaisin 8-15
myynti@kakkutalogilan.fi

Monipuoliset yritys- ja yksityissiivoukset luotettavasti ja ripeästi.

MAP SERVICE OY

Kolmikannankuja 29
04380 TUUSULA
www.mapservice.fi

> Siivouspalvelut

Maarit Pesonen
puh: 0400 471 159
maarit.pesonen@mapservice.fi

ravintola tarjoaa ruuan ja juoman, sinne ei voi omia viedä. Juhlatilois-sa on vähän vaihtelevia käytäntö-jä. Usein niihin saa viedä itse ruuat, mutta osalla voi olla oma catering, jota he käyttävät, ja sitten saa viedä omat juomat.

Musiikki luo juhlatunnelman

Musiikilla on todella suuri merkitys tunnelman luomisessa, Holmberg-Lehto muistuttaa.

– Ihmiset vapautuvat, kun on musiikkia. Ruokailun aikanakin voisi olla taustamusiikkia.

Jos illalle halutaan hyvät bileet ja tanssia, DJ tai bändi on hänen mukaansa hyvä vaihtoehto. Jos kaiva-taan rauhallisempaa tunnelmaa, esiintyjäksi voi harkita esimerkiksi trioa tai trubaduuria.

Holmberg-Lehto toteaa bändin yleensä kertovan, mitä he tarvitsevat tilan ja esimerkiksi sähköjen osalta. Juhlan järjestäjän ei siis tarvitse miet-tä kuin bändin sijoittelua: onko juh-latilassa lava, jolla bändi voi soittaa, vai sijoitetaanko heidät johonkin kul-maan tai nurkkaukseen?

Hän kehottaa huomioimaan myös tilan akustiikan, ja onko tarkoitus seurustella vai tanssia. Bändin saa-vuttua paikalle on mielekkäämpää keskittyä tanssiin eikä seurusteluun.

– On bändillekin kurjaa, jos ihmiset

eivät tanssi.

Soittajillekin on lisäksi hyvä varata tilaisuuteen ruokaa ja juomaa. Usein bändi tarvitsee myös tavaroilleen jonkin takahuoneen, jossa he voivat viettää aikaa ennen osuuttaan illasta.

Juhlat saavat olla järjestäjänsä näköiset

Holmberg-Lehto huomauttaa, että vieraat ja heidän viihtymisensä on toki tärkeää huomioida: ruokatar-joiluissa on hyvä muistaa vieraiden mahdolliset ruokarajoitteet ja musiikkivalinnoissa myös muiden miel-tymykset. Epäonnistumista on kui-tenkin turha pelätä. Juhlat saavat aina olla järjestäjänsä näköiset.

– Ei tarvitse oikeasti olla mitään jä-risyttävän suurta. Elämä on elettä-väksi, ja siihen kuuluvat juhlat ja ih-miset ja ystävät.

Esimerkiksi syntymäpäiväjuhlat voi järjestää läheisten kesken vaikka nyyttäriperiaatteella, jossa lahjojen sijaan kukin vieraista tuo jotain tar-jottavaa.

– Pienelläkin budjetilla voi järjes-tää. Monesti esimerkiksi koristeluja voi vuokrata tai lainata.

Hän huomauttaa koristeita löyty-vän myös luonnosta, kunhan käyt-tää mielikuvitusta. Inspiraatiota voi hakea esimerkiksi Pinterestistä, joka on suorastaan ehtymätön ideapank-ki. ■

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Jouluperinteiden historiaa ja tapoja maailmalta

Monen jouluperinteet ovat omasta lapsuudesta: joulukuusen koristelu, tietyt joulukoristeet aina samalla ikkunalla, kynttilöiden vieminen haudoille, totutun kaavan mukaan valmistettu joulupöytä.

Perinteilläkin on kuitenkin historiansa – eikä se ole aina niin pitkä kuin voisi ajatella. Esimerkiksi joulukortit, lahjat, kuusi ja puki yleistyivät Suomessa vasta itsenäisyyden alkuaikoina, kun oppivelvollisuus tuli ja sitä myötä kansakoulusta tuli kaikille pakollinen. Kansakoulussa vietettiin joulun juhlistamiseksi kuusijuhlaa, jonka opetussuunnitelmaan juhla laitettiin tietynlaisena.

– Opetussuunnitelmassa linjattiin, että juhlassa pitää olla kuusi, lapset kirjoittavat joulukortteja ja Joulupukki jakaa lahjoja. Kansakoulun myötä yhdenmukainen joulukonsepti levisi, kertoo suomalaisiin perinnejuhlisiin erikoistunut arkistotutkija **Juha Nirkko** Suomalaisen Kirjallisuuden Seural-

ta.

Jotkut perinteet ovat myös painuneet unholaan. Esimerkiksi joulun alla talosta taloon kiertävät nuorten aikuisten joukot ovat kadonneet katukuvasta.

– Syksyllä kekrin aikana kiersi kekripukki. Mutta myös ennen joulua, tapaninpäivänä tai joulun välipäivinä kiersi tällaisia kiertueita. Kuvitteellisia, sonnustettuja hahmoja kulki nuorisojoukkojen keulakuvina: tapaninpukkeja tai jouluvalkoja, joka on eräänlainen puolihevoshahmo. Kuljettiin talosta taloon ja pyydettiin viinaryppyjä. Tällaista en ole huomannut enää tehtävän, vaikka kalenterissa on yhä Nuutin päivä. Varsinkin alkoholin käyttö ja mekastus on jäänyt pois, Nirkko kertoo kadonneista jouluperinteistä.

Toisaalta nuuttipukkien perinteestä on säilynyt jotain Satakunnan seudulla ja Hämeessä.

– Siskoni tiesi kertoa, että kaupassa oli

nuuttipukkeina kiertäville lapsille karkkisetettä myytävänä, kuten virpomapusseja. Ennen tätä tekivät nimenomaan nuoret aikuiset, Nirkko kertoo. Tämän ohella on muitakin kansanperinteitä, jotka ovat muuttuneet aikuisten perinteestä lasten tapakulttuuriksi.

Jouluruokaperinteet ovat yhdenmukaistuneet

Monien joulunvietossa kenties tärkeimpiä elementtejä on jouluruoka. Ruokakulttuurissa on ollut jonkin verran alueellista vaihtelua. Eräs esimerkki tästä on riisipuuro:

– Itäinen tapa on ollut keittää, läntinen tapa on ollut hauduttaa puuro uunissa, Nirkko kertoo.

Tänä jouluna vaihtelua haluava voi yrittää valmistaa riisipuuron eri tavalla. Esimerkiksi Marttojen sivuilta löytyy ohje niin uunis-

Freepik

Jonkinlaista juhlaa on ollut pimeimpään vuodenaikaan kaikissa kulttuureissa. Silloin on ollut kätevää myös vaihtaa vuotta.

sa kuin keittämällä valmistettavaan riisipuu-ruon.

Moneen joulupöytään kuuluvat, uunissa valmistettavat laatikkoruuat ovat historiallisesti tarkasteltuna hämäläiseksi miellettyä ruokaa. Rosollin kaltainen ruoka puolestaan on tunnettu jo vanhastaan Länsi-Suomessa, mutta nykyään yleinen nimi 'rosolli' puolestaan tulee venäjän kielestä, jossa se on tarkoittanut suolavettä.

Perinteinen jouluruoka on ollut myös lipeäkala, jota saa kaupasta myös käyttövalmiina. Miedon makuista lipeäkalamia on tarjottu perinteisesti voisulan tai valkokastikkeen kanssa. Valkokastikkeen voi maustaa esimerkiksi piparjuurella.

Alueellinen vaihtelu jouluperinteissä Nirkon mukaan vähentynyt.

- Tiedonvälitys on parantunut, ihmiset liikkuvat ja verkottuvat enemmän. Sellaista ei enää ole kuin talonpoikauskulttuurissa ennen teollistumista ja kaupungistumista: alueet olivat tavallaan nurkkakuntaisempia ja sisäänlämpiävämpiä. Ennen tämä oli selvemmin havaittavissa.

Nirkko kuitenkin huomauttaa, että eroavaisuuksiakin jouluperinteissä on, jopa saman kylän sisällä: - Naapureiden joulu on erilainen kuin jonkun toisen.

Tonttu on kiltimpi versio kansanuskon haltijoista

Joulu on juhlena sulauttanut itseensä kaikenlaista enemmän tai vähemmän tunnettua kuvastoa. Juhlan kristillisestä nykymerkityksestä huolimatta jotkut perinteistä eivät suinkaan löydy Raamatun kertomuksista. Esimerkiksi tonttu-ukkoja tuskin hyppii Jeesus-lapsen seimen ympärillä.

- Omituinen juttu, että ne on päätyneet

sinne Korvatunturille. Se on tällainen kiltimpi versio kansanuskon haltijoista, Nirkko kertoo.

Pohjoismaisessa kansanperinteessä tonttu on asuinpaikan tai tontin haltija. Sana tulee ruotsin sanasta 'tomte', josta se on vääntynyt suomalaisen muotoonsa.

- Ne on olleet moraalinvartijoita. Ne on rakastaneet rauhaa, järjestystä ja siisteyttä. Jos esimerkiksi saunottiin liian myöhään tai käytettiin alkoholia saunassa, saunatonttu tai haltija saattoi huomauttaa käytöksestä. Pudottaa katosta jotain tai muuta tällaista. Tällainen moraalinvartijahomma sopikin sitten Korvatunturin tontuille valvomaan lasten kiltteyttä, Nirkko kuvailee tonttujen luonnetta ja historiaa.

Jouluyönä ruuat on ollut maalaistaloissa tapana jättää pöytään, eikä niinkään ihmisille vaan kodinhaltijoille tai vainajille ja esisille. Tonttujen yöllisestä ruokailusta kertoo Tonttujen jouluyö -laulu, jossa kunnan väki tarjoaa jouluruokaa haltijoille.

Kansanuskon perinteet ja ympäri maailmaa liikkuneet tavat eivät ole aina siirtyneet kirkollisiin juhlapyyhiin täysin kivuttomasti. Esimerkiksi tonttu-ukkoja on paheksuttu.

- Luterilainen usko on koittanut päästä muinaisuskosta eroon. Mutta kristinusko ja vanhemmat uskomukset lopulta yleensä sekoittuvat.

Myös 1700-luvulla tulleeeseen ja 1800-luvulla yleistyneen joulukuuseen on suhtauduttu aluksi epäluuloisesti. Nirkon mukaan kuusta arveltiin syntiseksi tai pakanalliseksi. Lisäksi paheksuntaa herätti kuusen kynttilöiden aiheuttama tulipalovaara.

Joulu Euroopassa – ja muualla

Joulun yhtenä esikuvana pidetään yleisesti

roomalaisten Saturnalia-juhlaa, jonka viettoon kuuluivat muun muassa uhkapelit.

Kristillisen joulun tulo on Nirkon mukaan vaikea ajoittaa, koska sen vietto on alkanut pikkuhiljaa kristinuskon levitessä. Suunnilleen kristillinen joulunvietto on kuitenkin alkanut 1100-luvulta lähtien, eli keskiajan loppupuolella. Päivä on asetunut kalenterissa samalle seudulle kuin siellä jo vanhastaan ollut juhla, talvipäivänseisaus.

- Jonkinlaista juhlaa on ollut pimeimpään vuodenaikaan kaikissa kulttuureissa. Silloin on ollut kätevää myös vaihtaa vuotta. Talvipäivänseisausta on vietetty monissa kulttuureissa. Joulu-sanan takana onkin sana 'yule' tai 'jul', joka tarkoittaa juhlaa. Kyseessä on ehkä muinaisten germaanien talvijuhla, josta on tullut yleisempi joulusana, Nirkko kertoo.

- Kun kristillisille juhlapäiville alettiin laittaa sijainteja kalenteriin, oli hyvä, että juhlia oli siellä jo ennestään. Juhlat oli helpompi omaksua niin, että siinä hiukan ututetaan uutta sisältöä vanhaan. Kirkkoisät eivät olleet tyhmiä: ei kannata luoda uutta tyhjästä. Ensin joulua juhlittiin Jeesuksen kastepäivän merkeissä. Sitten merkitys on vakiintunut tuohon, mikä se on nykyään.

Joulua vietetään myös muissa, ei-kristillisissä maissa. Hyvänä esimerkkinä Nirkko pitää Japania, jossa myös esimerkiksi shintolaiset ja buddhalaiset saattavat viettää tapakulttuurin puolesta samankaltaista joulua kuin kristityt, mutta ilman uskonnollista merkitystä.

Japanissa joulu on enemmänkin pariskuntien kuin perheiden yhteistä aikaa. 1970-luvulla toteutetun mainoskampanjan myötä Japanissa syödään jouluna usein friteerattua broileria. Suosittua on myös kermainen pataruoka, kakku ja wagashi-makeiset. »

Freepik

Nyhtökaura-sieniwellington

Uusia ruokareseptejä on myös hauskaa kokeilla perinteisten jouluruokien oheen. Tänä jouluna voi kokeilla vaikkapa brittiläisestä joulupöydästä inspiraatiota ammentavaa wellingtonia, joka taipuu nyhtökauralla ja sienillä myös joulupöydän kasvissyöjien suuhun sopivaksi.

Nyhtökaura-sieniwellington
noin 10 annosta

- Sienitäyte
- 400 g ruskeita herkkusieniä
- 1—2 lehtisellerin vartta
- 1 sipuli
- 1 valkosipulinkynsi
- 1 rkl oliiviöljyä
- 2 rkl balsamietikkaa
- 3 oksaa tuoretta rosmariinia
- ½ tl suolaa
- mustapippuria myllystä
- ½ dl cashewpähkinöitä
- Paistettu nyhtökaura
- 1 pkt nyhtökauraa (maustamaton)
- 2 rkl oliiviöljyä
- 1 tl savupaprikajauhetta
- 1 tl valkosipulijauhetta
- ½ tl suolaa
- 1 tl kuivattua timjamaa
- ½ dl kaurakermaa
- Lisäksi
- 1 kpl / 600 g isoa lehtitaikinal levyä
- 2–3 rkl kaurakermaa voiteluun
- tuoretta rosmariinia koristeluun

Ota lehtitaikinal levy sulamaan reilua tuntia ennen leipomista.
Kuumenna uuni 225 °C:seen.

Pilko herkkusienet ja hienonna selleri. Silpua sipuli ja valkosipulinkynnet. Kuumenna öljy paistinpannalla ja lisää pannulle sienet, selleri ja sipulit. Mausta balsamietikalla. Irrota rosmariininoksista lehdet ja lisää ne pannulle. Mausta suolalla ja mustapippurilla. Paista, kunnes sienistä ei enää irtoa nestettä. Lisää lopuksi cashewpähkinät pannulle ja kuumenna. Siirrä sienipaistos tehosekoittimeen ja sekoita nopeasti karkeaksi tahnaksi.

Kuumenna pannu uudelleen. Lisää öljy, nyhtökaura ja mausteet. Paista nyhtökauraan hieman väriä ja lisää pannulle kaurakerma.

Levitä iso lehtitaikinal levy leivinpaperille ja kauli sitä laakeammaksi ja ohuemmaksi. Levitä sitten herkkusieniseos koko lehtitaikinal levylle. Levitä sitten paistettu nyhtökaura noin 5–7 cm leveydelle lehtitaikinal levyn keskelle. Kääri lehtitaikina rullalle. Tee pinnalle muutama viilto ja voitele rulla kaurakermalla.

Paista rullaa uunin keskitasolla noin 25 minuuttia. Koristele tuoreella rosmariinilla.

(Resepti: Chocochili.net) ■

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?
Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Vallintavirhe kiinteistökaupassa

Vallintavirheestä on kyse muun muassa silloin, jos myyjä on antanut ostajalle ennen kauppaa vääriä tietoja esimerkiksi kaavasta, rakennuskiellosta tai luovutusrajoituksesta ja annetun tiedon voidaan katsoa vaikuttaneen kauppaan. Lisäksi vallintavirheestä on kyse silloin, kun kiinteistöllä olevaan rakennukseen ei ole tarvittavaa lupaa, käytännössä rakennuslupaa.

Yleensä vallintavirheriidat koskevat juuri rakennusluvan puutetta. Pahimmassa tapauksessa koko rakennus on luvaton. Kyse voi olla myös siitä, että rakennukseen on tehty laajennus tai suuria remontteja, joille ei ole haettu asianmukaista lupaa. Voi myös olla, että lupaa ei enää helposti saa, mikäli esimerkiksi rakentamismääräykset ovat muuttuneet remontin jälkeen. Pahimmillaan puhutaan siitä, että asuinrakennus on luvaton, eikä lupaa ole mahdollista saada. Rakennusta ei pitäisi käyttää enää asumiseen ja viranomaiset voivat sen kieltää. Rakennusta koskee myös purku-uhka.

Tyypillinen seuraamus vallintavirheestä on hinnanalennus. Hinnanalennuksen täytyy vastata virheen arvoa. Yleensä puhutaan virheen korjauskustannuksista eli käytännössä siitä, mitä maksaa rakennusluvan hakeminen. Mikäli virhe on olennainen, ostajalla on oikeus purkaa kauppa. Ostajalla voi olla myös oikeus vahin-

gonkorvaukseen.

Vallintavirhettä ei koske maakaassa mainittu viiden vuoden reklamaatioaika. Kyseinen reklamaatioaika koskee laatuvirhettä. Vallintavirheeseen voi vedota vanhentumislain puitteissa eli vanhentumisaika on 10 vuotta. Virheestä on toki reklamoitava kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun se havaittiin tai olisi pitänyt havaita.

Vallintavirheissä on myyjän vastuun lisäksi kyse usein kiinteistönvälittäjän vahingonkorvausvastuusta. Huolellisen välittäjän pitäisi tarkistaa rakennusten lupa-asiat. Mikäli vallintavirhe ilmenee rakennusluvan puutteena, välittäjä on todennäköisesti toiminut huolimattomasti. Välitysliike voi olla vahingonkorvausvastuussa ostajalle. Mikäli myyjä joutuu maksamaan ostajalle hinnanalennusta vai vahingonkorvausta, välitysliike voi joutua maksamaan vahingonkorvausta myyjälle.

Ostaja voi minimoida vallintavirheen mahdollisuuden tutustumalla huolellisesti kiinteistöstä saatavilla oleviin asiakirjoihin. Ostajan tulee myös tutustua kaavaan ja mahdollisiin vireillä oleviin kaavamuutoshakemuksiin. Ostajan kannattaa kysyä rohkeasti lisätietoja kiinteistönvälittäjältä tai myyjältä, mikäli jokin asia jää epäselväksi.

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kultaisen 1920-luvun Suomi

Iloisella ja eteenpäin katsoneella 1920-luvulla Suomi oli vielä nuori valtio, jonka valtiomuodoksi oli valikoitunut tasavalta. Vaikka ajan poliittiset vastakohtaisuudet koettelivat tuoretta parlamentarismia, vuosikymmenellä hyväksyttiin niin yleinen oppivelvollisuuslaki, uskonnonvapauslaki, köyhäinhoitolaki kuin lukuisia muitakin yhteiskuntaa muovanneita lakeja. Myös kieltolaki oli voimassa koko 1920-luvun ajan, vaikka vaatimuksia sen purkamisesta esitettiin.

Kulttuurin puolella kirjailijaryhmä Tulenkantajat pyrki viemään kotimaista kirjallisuutta eurooppalaisempaan suutaan. Vuosikymmenellä vaikuttivat muun muassa Uno

Kailas, Ilmari Kianto, Katri Vala ja Mika Waltari. Musiikin kentällä sävöyttivät mestarilliset Leevi Madetoja, Aarre Merikanto ja Jean Sibelius, arkkitehtuurin saralla puolestaan Eliel Saarinen ja Alvar Aalto.

1920-luvulla Suomessa myös sekä tehtiin että katsottiin paljon elokuvia. Vuosikymmen oli kotimaisen mykkäelokuvan nousukausi, ja pitkiä elokuvia valmistui vuosina 1919–1929 kaikkiaan 56. Tuolloin nähtiin muun muassa klassikoiksi muodostuneet *Ollin opivuodet*, *Nummisuutarit* ja *Koskenlaskijan morsian*.

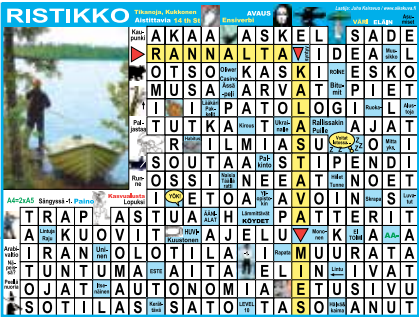
Lähde: www.kotus.fi

Pixabay

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä
facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Kirsin kera

Hyttysverbi

Reikänaama

Niska

Jätettä

Tyypilliset

Makeaa

Laulaja

Suojaava

Rinnassa

Alkoholiton

Ajanjakso

VÄLISSÄ X uomia Kahvია Yes!

-nenä Peli

KAL-LÉN

Valtio Rasiat

Touko-tytöt

Onnekas

Lihak-sessa

Puuh puuh..

Kauka-lossa

-eläin Töykeät

-KEITTO

Radio-tähti

Lapsel-lisia

Paita -1.

Värah-telyä

30 100:sta

Miehiä veel-läkin

Kos-kekin

Pahoin-voida

Joulu-nakin

Tänään teen

Leh-dessä

Asun-noton

Re-vanssi

Suloi-sia?

Levy-Pääkau-punki

Vähä-lumisia

Krim-min kynästä

Puita-1. Alvit-1.

Sar-vekas

Sukua Sannat

-kirja Hienot

Au! Kallonen

Pirkan-maata

"Hal-kovat"

Veron-palautus

Keihään heitossa

Orgi-naali

Nimi-ällä-kin

Pohjan-maa?

Leh-mällä

NOPEILLE TALVIPAKETTI KAUPANPÄÄLLE ARVO 1620€

Lumilevy 150 cm, Tuulilasi, Vinssi, Ylläpitolaturi ja Perävaunupistoke!

TGB 550 EFI SPECIAL EDITION

ERIKOISVARUSTELTU

NYT 6990€ ^{+tk}

Rahoituksella
alk.169€/kk.

MADE IN TAIWAN

- Isoin maavara 30,5 cm
- Vetokyky yli 920 kg
- 26" Testivoittajarenkaat ym.

- Full LED valot
- Alumiinivanteet

TGB 550 PRO ABS LED

OHJAUSTEHOSTIMELLA

80
km/h

NYT 8490€ ^{+tk}

Rahoituksella alk.169€/kk.

EU JA
USA
patentti.

Finman V-AURA

Kysy V-auran
VAIHTOTARJOUSTA
kaupanpäälle
tulevan 150 cm
lumilevyn tilalle!

RHS Palkkirunko
vetokoukkuun asti
joka ottaa iskut vastaan
jos aura tärnä johonkin.

Auran irrotus muutamassa sekunnissa.

MARKKINOIDEN PARASI!

9 Eri asentoa pikasokilla:
Sivuilleheittäväksi tai kerääväksi.
Suoraksi ja V-malliksi taaksepäin jos
lunta tulee tielle kymmeniä senttejä.

**TAKUU
10 VUOTTA!**

KATSO KOKO VALIKOIMA www.rally.fi

Otamme vaihdossa mönkijät, moottoripyörät, autot ym.

**KATSO
FINMAN
V-AURA
VIDEOT
YOU TUBE.**

80
km/h.

83 Hv.
Vetokyky
yli 1200 kg.

**Finman
V-AURA
1290€**

Loncin 550 XWOLF TOURING T3b

Ohjaustehostimella
5980€ ^{+tk}
Rahoituksella alk.119€/kk.

Markkinoiden tehokkain 500 luokan mönkijä.

- Teho 32 Kw / 44 Hv
- Vääntö 53 N-m / 5200 rpm

**TAKUU
3
VUOTTA**

2/4-veto
+ lukko
edessä.

Värit:
Sininen
ja
musta.

**SAA AJAA
TIELLÄ!**

Loncin RALLY 300 EFI T3B

TRAKTORIMÖNKIJÄ

3990€ ^{(4990€) +tk}

Rahoituksella alk. 98€/kk.

**KAUPANPÄÄLLE:
Vinssi, tuuliasi,
etu- ja takapuskuri!**

2 hlö.

**SAA AJAA
TIELLÄ!**

60
km/h.

**Takuu
2 v.**

SUOMESSA
YLI 150
HUOLTO-
PISTETTÄ.

**SÄHKÖMOPOJEN
MERCEDES!**

**Isoin kauppakassi
jolla saa ajaa
ilman ajokorttia!**

(ennen 1985 syntyneet!)

Max.nopeus:

45 km/h

Rekisteröity:

2 hengelle

Kantavuus:

190 kg.

Paino: 320 kg.

Värit: Metalli-

punainen ja

-sininen.

KÄÄNTYVÄLLÄ KUSKIN ISTUIMELLA!

Lisävarusteena
nastarenkaat alumiinivanteilla.

**TILAA
ESITE!**

Takuu 2 v.

**Rally SÄHKÖMOPO
USA 3000**

- Täysautomaatti, pakki

Tehokas 3Kw moottori

NYT kaksi versiota!

1 LYIJYGEELI-AKUILLA

Max. ajomatka jopa 95 km latauksella.

7990€ ^{+tk}

Rahoituksella alk. 169€/kk.

2 LITIUM-AKUILLA

Max. ajomatka jopa 150 km latauksella.

9990€ ^{+tk}

Rahoituksella alk. 179€/kk.

TILAA HETI OMASI! NOPEAT TOIMITUKSET RAHDILLA KOTIIN ASTI!

KATSO KOKO VALIKOIMA www.rally.fi Meillä takuu, varaosat ja huolto pelaa varmasti!

MODULARBOX OY
MÖNKIJÄ CENTER

Kartanonherrantie 9,
02920 ESPOO kehä III
Avoimna: Ark. 10-17, La 10-13

Tilaukset ja tiedustelut puh. **09 595 510**
tai s-postilla: myynti@rally.fi
tai netistä www.rally.fi sivuilta **040 553 2428**

Osta CFMOTO-mönkijä, saat BLACK WOLFIN lumilevyn etuhintaan!

LUMILEVY ATV-MÖNKIJÄÄN >>

Ostaessasi CFMOTO ATV-mönkijän saat 300 euron alennuksen Black Wolfin lumilevypaketista. Sis. 150 cm puskulevyn, aisan ja asennuslevyn.

Etuhinta **399€** (Normaalihinta 699€)

CFMOTO-mallisto alk. **5590€**

Annamme ATV-mönkijöillemme markkinoiden parhaan takuu:

3 vuotta ilman tunti- tai kilometrirajaa!

SUOMEN MYYDYIN 4X4 TRAKTORIMÖNKIJÄ

cfmoto.fi

**- Reskellä kaupunkia,
lähellä luontoa -**

- **Puunkaadot**
- **Puunhoitotyöt**
- **Pensasaitojen leikkaukset**
- **Kantojyrsinnät**
- **Puiden kuntoarviot**
- **sekä muut arboristipalvelut**

p. 045 145 2622

www.uudenmaanpihapuu.fi

Pihaus

**Pihasuunnittelu
Viherrakentaminen
Hoito- ja kunnossapitotyöt**

Varaa aikasi NYT!

info@pihaus.fi

pihaus.fi

050 3363400